

Călușka

BIBLIOTECARULUI

* 5 5 0 0 1 5 4 2 0 *

Biblioteca UMFST

I. M. F. Tîrgu-Mureș
O. Gy. F. I. Marosvásárhely
Biblioteca — Könyvtár

noiembrie 1956

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	pag.
— Pentru o mai bună îndrumare a cititorilor copii	1
ILIE STANCIU — Bibliotecarul, factor important în educarea copiilor	3
— Prin bibliotecile școlare din Capitală.	6

BIBLIOTECI RAIONALE ȘI SATEȘTI

— Pentru intensificarea muncii cu cartea în sprijinul transformării socialiste a agriculturii	8
ROȘCA ANETA — Jumătate de veac de la înființarea bibliotecii din Birlad.	11
— Unele aspecte ale muncii cu cartea în satele raionului Dej.	13

BIBLIOTECI SINDICALE

V. MICU — Comasarea bibliotecilor sindicale	16
— În sprijinul alegerilor sindicale	19
A. GERARD — Cărți în cinstea Lunii prieteniei romîno-sovietice	21

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

A. ELENEVSKAIA și G. SEVELEVA — În ajutorul învățămîntului politehnic	24
---	----

BIBLIOTECI ȘTIINȚIFICE

MIRCEA TOMESCU — Biblioteca Centrală de Stat a R. P. R.	27
GEORGETA RADUICA — Fondul de periodice din Biblioteca Academiei R. P. R.	29

DISCUȚII

— Concluzii pe marginea discuțiilor asupra noilor reguli de descriere a publicațiilor	33
---	----

BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI

VIRGIL CINDEA — Bibliografia națională în Germania de azi	35
— Dezvoltarea bibliotecilor egiptene	40

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR	41
---	----

CALENDARUL NOSTRU	42
-----------------------------	----

NE SCRIBU CORESPONDENȚII	44
------------------------------------	----

BIBLIOGRAFIE	46
------------------------	----

Pentru o mai bună îndrumare **a CITITORILOR COPII**

Unul din aspectele cele mai interesante în munca de bibliotecă este acela care se desfășoară în secțiile de copii. Aici bibliotecarul îndeplinește în plin înțeles al cuvintului rolul de îndrumător și sfătuitor al cititorului. Într-adevăr, de îndată ce bibliotecarul ajunge să câștige încrederea copiilor veniți la bibliotecă, aceștia așteaptă de la el să-i ajute și să-i îndrume către noi izvoare de cunoaștere care să le talmăcească lumea trecutului și cea actuală, către lectura celor mai frumoase cărți în stare să facă să vibreze sensibilitatea și imaginația lor. La rîndul lor, acești cititori știu să aprecieze și să răspundă pentru ajutorul primit, devenind prietenii cei mai devotați ai bibliotecilor și bibliotecarilor. În foarte multe din bibliotecile noastre de masă cele mai bune colective de muncă sînt cele care au inclus și colaborarea copiilor. Fără nici un preget ei depun o muncă neprețuită în acțiunea de recuperare a cărților înfirziate, lucrează în aleiere improvizate la legarea cărților deteriorate și îndeplinesc cu conștiințiozitate sarcinile ce li se încredințează cînd sînt de serviciu la împrumutul cărților.

Nu rare sînt cazurile cînd micii cititori ajunși la maturitate au menținut legătura cu biblioteca și cu bibliotecarul care i-a încurajat în rîvna lor de a se cultiva devenind astfel sprijinitori permanenți ai bibliotecii, interesîndu-se de activitatea ei și oferindu-se s-o ajute în mod dezinteresat.

Această activitate și încă multe acțiuni caracteristice, fac să se deosebească bibliotecile de copii față de cele pentru mări și să reiasă și mai mult necesitatea mării numărului de secții de copii pe lângă bibliotecile mai mari și chiar crearea în mod special a unor biblioteci pentru cei mici.

Un exemplu minunat de cum trebuie făcută educația cetățenească a copiilor cu ajutorul cărților dînd viață discuțiilor despre cărți, și legîndu-le de tot ce face parte din existența înconjurătoare a copilului, ni l-a oferit N. K. Krupskaja în scrisorile adresate copiilor ca, de pildă, Ai grijă de carte și altele. În aceste scrisori ea însuși celor mici grija față de carte, ca fiind un produs al muncii colective, sau le explică simplu și pe înțelesul lor, cum face în scrisoarea Veniți la bibliotecă, utilitatea unor anumite lecturi.

Și la noi, bibliotecarii secțiilor pentru copii au dovedit multă dragoste pentru cititorii lor, că sînt preocupați să-i ajute în alegerea lecturilor de care au nevoie. În felul acesta s-a putut ajunge la rezultate satisfăcătoare, iar activitatea lor s-a reflectat, în primul rînd, în atragerea a numeroși copii la bibliotecă.

Dar tocmai fiindcă educarea copiilor constituie prin ea însăși o problemă delicată, este bine să fim mai atenți în această direcție. Așa cum arată și prof. Ilie Stanciu în articolul Bibliotecarul — factor important în educarea copiilor — partea esențială în activitatea cu copiii nu este aceea de a atrage mase de cititori la bibliotecă, de a-i face, de multe ori, să „înghită” cărți fără nici un discernămint, ci de a îndruma lectura lor, de a-i pune în posesia numai a acelor cărți care pot influența în bine educarea și dezvoltarea lor sănătoasă. Firește, aici se pune problema de a recomanda cărți după vîrsta copiilor — anumite cărți celor între 7—9 ani, altele de cărți celor între 9—11 ani — și totodată de a ști cum să-i îndrumăm pe micii noștri cititori către lecturi variate — literatură, știință, tehnică — ferindu-i de neajunsul unor lecturi unilaterale care la o asemenea vîrstă, mai ales, pot fi profund dăunătoare.

Fără nici o îndoială că bibliotecarul care s-a angajat în această muncă o face cu dragoste și cu înțelegere pentru sarcina ce-l așteaptă. În acest caz el va trebui să cunoască pe cît posibil mare parte din cărțile destinate tineretului, să fie la curent cu cele

ce apar, fiindcă aceasta este una din condițiile principale în munca îndrumării copiilor spre lecturi folositoare.

Evident, această latură a muncii cu copiii este mult prea vastă și completă și nu totdeauna un singur om, oricât de bine pregătit ar fi, poate să cunoască toate cărțile. De aceea, ajutorarea bibliotecarilor din acest sector este o problemă importantă, a cărei rezolvare favorabilă poate influența în mod pozitiv activitatea bibliotecilor pentru copii.

Consfătuirea recentă de la Arad a arătat în mod concret care sînt problemele esențiale din acest domeniu și a constituit un valoros schimb de experiență pentru bibliotecarii care au fost de față. Folositoare în această direcție, au mai fost și materialele bibliografice și metodice apărute pînă în prezent și din care sperăm că vor mai apare și în viitor. În lămurirea problemelor complexe legate de sarcina îndrumării lecturii copiilor, bibliotecarii noștri au putut găsi un ajutor prețios în culegerea intitulată Despre literatura pentru copii și îndrumarea lecturii micilor cititori de N. K. Krupskaja.

Ca materiale metodice au apărut și la noi Copiii povestesc copiilor, o lucrare care cuprinde experiența concursului de basme organizat de biblioteca pentru copii din Arad. Fiind scris într-o formă vie și în același timp metodică, materialul a putut contribui la generalizarea acestei experiențe.

Un material bogat se găsește în culegerea Biblioteca pentru copii care cuprinde variate aspecte din experiența bibliotecilor pentru copii din U.R.S.S. Studiind acest material cu atenție, bibliotecarii au găsit acolo o serie de îndrumări practice pe care le-au putut adopta la condițiile noastre de muncă.

Apariția unor materiale bibliografice despre scriitori și literatura pentru copii constituie de asemenea prețioase ajutoare în munca bibliotecarilor. Un asemenea material este lucrarea Cîțiva scriitori sovietici pentru copii, care cuprinde prezentarea vieții și operei unui număr de 6 din cei mai populari scriitori sovietici pentru copii, precum și bibliografia cărților acestora apărute în traducere românească.

Indicii bibliografici Cele mai frumoase cărți de aventuri și Cele mai frumoase cărți de vitejie și eroism aduc scurte prezentări din cărți sovietice, românești și din literatura universală care oglindesc aceste teme.

Fără a micșora aportul și importanța lucrărilor enumerate mai sus, trebuie să recunoaștem că pînă acum s-au editat totuși puține materiale în ajutorul bibliotecarilor care își duc munca în secțiile și bibliotecile pentru copii. Socolim că în afară de experiența concursului de basme de la Arad amintită mai sus, au existat și alte inițiative interesante care ar fi meritat să fie popularizate și generalizate în bibliotecile noastre. Este locul să spunem că editarea unei culegeri din activitatea diferitelor biblioteci care s-au evidențiat în munca de îndrumare a lecturii copiilor ar fi binevenită. Cunoașterea activității unor biblioteci fruntașe în legătură cu convorbirile individuale, acțiuni de masă reușite, cataloage pentru copii după vîrstă etc., ar contribui mult la stimularea activității și în alte biblioteci pentru copii.

Pînă acum nu s-au tipărit la noi materiale bibliografice pe vîrste și pe probleme, ceea ce este desigur o lipsă care trebuie grabnic remediată. La consfătuirea din Arad s-a arătat că micii cititori citesc foarte puține cărți de știință și tehnică, corespunzătoare vîrstei lor. În legătură cu această constatare bibliotecarii se pot întreba cu drept cuvînt: ce materiale bibliografice s-au editat în acest domeniu ca să li se vină în ajutor?

Secțiile noastre pentru copii sînt la începutul lor și în prezent multe din problemele ce li se pun — ca de pildă, activitatea de masă, organizarea cataloagelor etc., așteaptă încă să fie rezolvate conform necesităților semnalate. În consfătuirea de la Arad au fost prezentate unele realizări și lipsuri ale bibliotecilor de copii, dar nu mai puțin important a fost faptul că bibliotecarii care duc această muncă, au cerut ajutor ca să-și poată continua activitatea în condiții cît mai bune.

Acest aspect al problemei trebuie avut în vedere în mod cu totul deosebit căci de rezolvarea lui depinde în viitor bunul mers al bibliotecilor pentru copii. Forurile în drept, Direcția bibliotecilor, Biblioteca de Stat, bibliotecile regionale, sînt chemate să aducă o cît mai largă contribuție în această privință, întărind printr-un ajutor eficient și concret acest sector important al muncii cu cartea din țara noastră.

BIBLIOTECARUL, factor important in educarea COPILOR

ILIE STANCIU
Conferențiar universitar

La Arad s-au întrunit, pentru prima dată, într-o consfătuire pe țară, bibliotecarii care lucrează în secțiile pentru copii. Stăteau într-un colț al sălii și îi priveam pe acești slujitori ai culturii care au menirea să îndrume primii pași spre carte ai copiilor noștri. Cei mai mulți sînt tineri, de puțină vreme trecuți ei înșiși de vîrsta adolescenței. Unii dintre ei s-au apropiat de bibliotecă ca simpli cititori, dornici de a putea citi cît mai mult. Pasiunea pentru carte a fost primul imbold care i-a adus pe la bibliotecă. S-au apropiat de ea, la început cu timiditate. Iși petreceau după-amiezile ajutînd pe bibliotecari, scoțînd cărțile din raft, recomandînd-le colegilor și prietenilor, mîndri de cuvintele scrise pe banderola ce purtau pe brațul sting: „Prietenii cărții”.

Cu timpul, munca în bibliotecă i-a cîștigat cu totul, și n-au mai părăsit-o. Așa s-a întîmplat cu pasionatul bibliotecar de la Arad care s-a distins în organizarea concursului de basme. Cînd a venit la bibliotecă, era doar un licean, care pășea cu emoție în împărăția cărții.

La fel a fost și cu mulți alți participanți la consfătuire.

Cred că nu este întîmplător faptul că foștii cititori harnici și pasionați, sînt astăzi cei mai buni bibliotecari. Ei îndeplinesc cu succes una din condițiile ce se cer unui bibliotecar: lectură bogată și multilaterală. Dacă această condiție este generală pentru munca bibliotecarului, pentru bibliotecarii de la secțiile pentru copii ea devine un element hotărîtor. Copilul cititor nu are încă o experiență cîștigată, el nu știe să aleagă cărțile cele mai nimerite și are nevoie de îndrumare nu numai la alegerea cărții, ci și în timpul cînt o citește și chiar după aceea.

De aceea, numai lectura bogată a bibliotecarului, pregătirea sa ca om de cultură, îl vor putea ajuta la îndeplinirea

acestui rol important de îndrumător și educador al copiilor.

Pe noi ne bucură foarte mult că secțiile pentru copii ale bibliotecilor se înmulțesc, că fondul lor de cărți se îmbogățește cu lucrări valoroase, că numărul cititorilor crește zi de zi. Aceasta este una din marile realizări ale regimului nostru. Dar sîntem totuși, numai la început. Deocamdată accentul se pune pe date statistice care nu sînt nici ele lipsite de importanță. Putem spune cîte cărți au fost cerute într-o lună, cîți cititori noi s-au înscris, cîte cărți noi au fost puse la dispoziția copiilor. Dar ceea ce nu putem arăta decît foarte sumar este rezultatul educativ al lecturii făcute de către copii. Cred că aici trebuie să îndreptăm întreaga noastră atenție în etapa ce urmează.

La consfătuire s-a recunoscut de către cei mai mulți participanți că munca de mînuire a cărților este atît de grea și răpește atît de mult timp, încît bibliotecarilor le rămîne foarte puțin răgaz pentru a îndruma și controla lectura copiilor.

Prin mijloace organizatorice s-ar putea găsi timpul necesar pentru ca bibliotecarii să se poată ocupa mai mult de cititori.

Întrebarea este însă dacă ei știu cum să se ocupe de copiii cititori? În munca cu copiii se cer calități doesebite pe care trebuie să le întrunească profesorii, instructorii de pioneri, educatorii în general, în rîndul cărora se numără și bibliotecarii.

Prima calitate ce se cere unui om care lucrează cu cei mici, care răspunde de educarea lor, este dragostea pentru aceștia. Copiii sînt vioi, uneori zburdalnici pînă la obrăznicie, gălăgioși, nerăbdători; alții sînt timizi, șovăielnici, apatici; unii au firi închise, bănuitoare; alții sînt expansivi, dinamici și plini de inițiativă.

Bibliotecarii îi primesc pe toți în fața mesei de împrumut a rafturilor cu cărți. Ei trebuie să le suporte uneori năvala entuziastă care amenință să se transforme într-un adevărat asalt; trebuie să răspundă la miile de întrebări, să le explice în special de ce le dau o anumită carte, de ce alta lipsește din bibliotecă. Dacă bibliotecarul se consideră un simplu funcționar, un mînuitor și distribuitor de cărți, atunci pentru el nu se ivesc probleme deosebite: as-timpărit cu o voce mai tunătoare zgomotul făcut de cititori, amenință sau pedepsește pe cei mai recalcitranți, răspunde evaziv sau nu răspunde de loc la întrebările ce i se pun și răsuflă din greu seara cînd închide biblioteca, blestemîndu-și uneori soarta care l-a făcut bibliotecar la secția pentru copii.

Dar nu pentru astfel de funcționari ne-am gîndit să scriem rîndurile de față. Ne gîndim la acei bibliotecari pe care i-am cunoscut la munca lor din diferite centre din țară, sau i-am întîlnit cu prilejul consfățuirii de la Arad, și care, prin întreaga lor atitudine, au lăsat să se întrevadă că își fac munca dintr-o pornire de dragoste sinceră pentru cei mici. Ei nu vîd în copilul cititor un sîlbatec care amenință ordinea din bibliotecă și atentează la tihna bibliotecarului, ci întrezăresc în el pe omul de mîine. Dragostea pentru copii este un sentiment profund uman, care asigură legătura dintre generații.

Cum se poate manifesta această dragoste față de copilul cititor? În primul rînd printr-o străduință permanentă de a-l cunoaște în toată complexitatea sa sufletească. Bibliotecarul trebuie să se apropie de cititor cu răbdare și înțelegere, fără să se grăbească să-și formeze o părere despre el de la prima vedere. Cîți copii, aparent obraznici și neascultători, ascund în ei dorința de a face lucruri mari, deosebite și tocmai de aceea dau mai puțină atenție unor reguli de disciplină pe care le încalcă uneori fără să și dea seama? Cîți copii timizi ascund o mare sensibilitate sufletească și aptitudini creatoare care, în condiții prielnice, pot da naștere unor talente de valoare? Bibliotecarul care descoperă aceste trăsături specifice, poa-

te găsi și mijloace corespunzătoare pentru a-i atrage pe copii către carte.

Unii bibliotecari susțin că această muncă educativă depășește sarcinile lor. Eu cred că se înșală, că nu analizează mai profund scopul educativ pe care îl urmărim prin secțiile pentru copii ale bibliotecilor. Pentru noi, mai important este să cunoaștem ce citesc, și cum citesc copiii, decît cite cărți citesc ei pe lună. S-a afirmat în dezbaterile consfățuirii că mulți copii citesc pe sărite sau alții iau cartea, dar o aduc înapoi a doua zi fără s-o citească, urmărind doar să fie trecuți pe panoul cititorilor frunțași. În cazul acestor copii care citesc mult, dar nu mai țin în mîinte nici titlurile cărții și nici măcar vreun amănunt din poveste, putem afirma oare că biblioteca și-a atins scopul? Desigur că nu. Cartea trebuie să devină pentru copil nu numai un mijloc de petrecere plăcută a timpului, ci mai ales un prieten devotat care să-i formeze caracterul, să-i lumineze mîntea, să-i îmbogățească sufletul.

Bibliotecarul care își înțelege cu adevărat misiunea va lupta pentru aceasta cu toată căldura și cu toată dîrzenia.

Cunoașterea cititorului nu este însă singura condiție, ea este de fapt numai o treaptă în munca bibliotecarului. El va trebui să stimuleze cititul cărților, conducîndu-se tocmai de cunoașterea cititorilor. Analizarea fișelor îl va ajuta să descopere încotro se îndreaptă preferințele copilului. Dacă preferințele lui se îndreaptă către cărțile de basme, bibliotecarul va trebui să-i asigure lectura celor mai valoroase lucrări de acest gen, dar în același timp va căuta să-i îndrepte atenția și spre poveștile realiste care să-i dea imaginile apropiate ale vremurilor noastre. Dacă preferințele pentru romanele de aventuri sînt aproape generale la copiii mai mari, bibliotecarul va reuși treptat, să le îndrepte atenția și spre literatura științifică, trecîndu-i cu dibăcie prin filiera literaturii artistico-științifice.

O problemă la fel de importantă este și valorificarea lecturii copiilor. În general, aceștia apreciază o carte prin cîvîntă puțină. Ei își spun că le-a plăcut sau nu le-a plăcut cartea citită. Dacă-i întrebi de ce, ei vor răspunde mai greu.

și tocmai răspunsul la această întrebare ne poate dezvălui în ce fel a influențat cartea sufletul cititorului.

Răsunetul unei lecturi este semnificativ în procesul de educare a copiilor. Ei se lasă prinși de frumusețea povestirii, de întâmplările neașteptate și pe nesimțite participă intens la bucuriile și tristețile eroilor. De partea căror eroi se îndreaptă simpatiile cititorului, în ce fel a înțeles el acțiunile lor, cum judecă el situațiile create în povestire, cum își explică cauzele care au determinat toate aceste întâmplări?

Ne dăm seama că o bună înțelegere a cărții citite, o atitudine sănătoasă a copilului față de problemele ridicate de autor înseamnă, de fapt, o garanție sigură asupra liniilor de dezvoltare a omului matur de mîine.

Iată de ce problema îndrumării și valorificării lecturii copiilor ni se pare importantă și de cea mai mare actualitate. Desigur, ea nu poate fi efectuată decît cu ajutorul bibliotecarului cu o înaltă calificare, animat în același timp de o puternică dragoste pentru cei mici.

În dezbaterile consfătuirii s-a pus problema pregătirii bibliotecarilor în domeniul pedagogiei și psihologiei. Fără îndoială că o astfel de pregătire ar fi necesară și organizatorii cursurilor pentru bibliotecari ar trebui să se gîndească la aceasta. Dar din munca de zi de zi a bibliotecarului cu copiii, din contactul cu părinții, cu profesorii și cu instructorii de pionieri, multe dintre problemele care privesc individualitatea copilului pot fi rezolvate.

În unele centre din țară, nu s-a acordat o atenție prea mare secțiilor pen-

tru copii. De multe ori au fost încadrați la aceste secții, bibliotecari cu o pregătire mai slabă, sau cu o salarizare mai redusă, pe temeiul faptului că „pentru copii, merge și așa“. Adevărul este că „pentru copii nu merge oricum“. Munca bibliotecarului de la secțiile pentru copii este grea și de mare răspundere. Trimițînd oameni fără pregătire la aceste secții sau încadrîndu-i sub nivelul celorlalți, se poate trage cu ușurință concluzia subestimării acestei munci.

Un alt fenomen care s-a desprins din dezbateri este cel al marii fluctuații a bibliotecarilor din secțiile pentru copii. Majoritatea bibliotecarilor veniți la Arad nu funcționau la secțiile pentru copii decît de două, trei luni. Se pune întrebarea: unde sînt bibliotecarii care au lucrat în ultimii ani? Ce s-a ales din munca și experiența lor? Ce măsuri s-au luat pentru a lichida cu această neconținută peregrinare de oameni pe la secțiile de copii?

Fără o continuitate în muncă, bibliotecarii nu vor reuși să cunoască pe cititori, nu vor putea îndruma și controla lectura lor, nu vor putea asigura creșterea cadrelor de cititori tineri. Fluctuația cadrelor de bibliotecari la secțiile pentru copii anulează aproape cu desăvîrșire munca educativă cu cititorii.

Am dori ca problemele ridicate în acest articol să fie prilejul unor dezbateri prin presă sau consfături asupra rolului educativ al bibliotecarilor din secțiile pentru copii. Prin contribuția noastră, a tuturor, munca în aceste secții se va apropia, din ce în ce mai mult, de scopul înalt pentru care au fost create.

PRIN BIBLIOTECILE ȘCOLARE DIN CAPITALĂ

PENTRU O MAI BUNĂ CALIFICARE A BIBLIOTECARILOR

Înțelegînd că biblioteca școlii trebuie să dea un ajutor prețios elevilor în procesul de instruire și educație, direcția școlii medii mixte nr. 9 din București s-a îngrijit să-i asigure condiții mai bune de funcționare pentru anul școlar 1956—1957.

Biblioteca se află instalată în clădirea școlii, la parter, într-o sală spațioasă, căreia i s-au făcut la timp amenajările necesare. Totodată s-a făcut completarea mobilierului necesar: dulapuri pentru cărți, mese și scaune pentru sala de lectură, oferind astfel cititorilor condiții optime de studiu.

O atenție deosebită a fost acordată aprovizionării bibliotecii cu cărți legate de procesul de învățămînt. În acest scop, bibliotecarul a primit un ajutor din partea cadrelor didactice. Cu îndrumarea direcției școlii și pe baza cercetării fondului de cărți existent, fiecare profesor a întocmit pentru specialitatea lui câte o listă a titlurilor de cărți recomandate prin programa analitică, care lipsesc din bibliotecă.

Respectînd ordinea urgenței indicată de profesori, bibliotecarul a trecut de îndată la procurarea lor, cumpărînd un prim lot de cărți în valoare de 1200 lei.

Odată cu deschiderea noului an școlar, bibliotecarul și-a reorganizat colectivul de muncă voluntar format din profesori și elevi din diferite clase, cu ajutorul căruia a început munca de popularizare și difuzare a cărților în rândurile elevilor.

Din primele săptămîni de școală, numărul cititorilor a ajuns cu repeziciune la 289. Printre primii cititori se numără Alceu Dumitru din clasa X-a, Zahiu

Mircea din clasa VII-a B., Mosor Gabriela din clasa V-a, etc.

Bibliotecarul dovedește mult interes pentru bunul mers al bibliotecii. Cu mult zel gospodăresc se ocupă de reparatul cărților, de păstrarea cu grijă a acestora, îndrumînd pe fiecare cititor în parte asupra felului cum să citească și să păstreze cărțile în bune condițiuni. De asemenea, pentru o mai sistematică îndrumare a lecturii elevilor, bibliotecarul a început și întocmirea unui catalog alfabetic.

Catalogul, așa cum a început să fie întocmit, este însă complet greșit. Pe lângă faptul că fișele nu sînt corect întocmite, deoarece nu sînt respectate regulile de descriere, bibliotecarul socotește în mod greșit că fiecare exemplar de carte trebuie să aibă fișă de catalog. Ba mai mult, el întocmește pentru fiecare exemplar două fișe: una cu descrierea după autor, iar alta după titlu, ajungînd astfel să aibă în mod inutil pentru un titlu de carte mai multe fișe. De pildă, pentru *Opere*, Vol. I, de M. Sadoveanu, existentă în 10 exemplare, a confecționat 20 fișe: 10 pentru catalogul alfabetic după „autori” și 10 pentru catalogul alfabetic după „titluri”. Astfel bibliotecarul consumă în mod inutil materiale și o mare parte a timpului său care ar fi putut să fie folosit în alte direcții.

Problema aceasta arată cît de necesară este măsura Ministerului învățămîntului de a organiza școli de calificare profesională de trei luni pentru bibliotecarii școlilor medii. Trebuie însă vegheat ca această măsură să fie tradusă peste tot în practică, iar bibliotecarii să considere ca o datorie frecvențarea lor regulată.

SĂ ORGANIZĂM O BOGATĂ ACTIVITATE DE MASĂ CU ELEVII

La biblioteca școlii medii nr. 17 din Capitală sînt condiții bune pentru desfășurarea activității: o sală mare și luminoasă, mobilier suficient, un bogat

fond de cărți care se ridică la peste 15.500 volume. În ciuda acestui fapt, în trecutul an școlar, biblioteca nu a avut decît un număr redus de cititori

și cărți citite. Această situație a fost determinată, pe de o parte, de faptul că biblioteca nu s-a străduit de loc să organizeze o activitate de masă pentru răspindirea cărții, deși există suficiente posibilități, iar pe de altă parte, că nu s-au împrumutat cărți acasă elevilor, ceea ce a făcut ca mulți din ei să prefere biblioteca de cartier apropiată de casă.

Bibliotecarul Alexandru Săvescu nu a știut să tragă concluziile ce se impun pentru o mai bună activitate. Este adevărat că s-au luat unele măsuri de îndreptare, printre care și organizarea împrumutului acasă. Numai după o lună dela aplicarea acestei măsuri, numărul cititorilor elevi a crescut simțitor față de aceeași perioadă a anului trecut.

Pentru a se putea urmări mai ușor dacă fiecare elev citește și ce anume

citește, s-a hotărât, cu sprijinul dirigintilor, întocmirea unui caiet de evidența cititorilor pe clase.

● mai largă difuzare a cărții necesită însă și o susținută activitate de masă, în care scop bibliotecarul trebuie să dea dovadă de mai multă inițiativă și să-și asigure concursul celor care pot sprijini activitatea lui. Dar muncind de unul singur, așa cum din păcate face bibliotecarul de la școala medie nr. 17, el nu reușește să ducă la bun sfârșit acțiunile de masă inițiate. Dacă ar antrena în munca cu cartea pe membrii corpului didactic, dacă ar apela la ajutorul organizației U.T.M., este fără îndoială că biblioteca școlii medii nr. 17 ar dobîndi succese însemnate în atragerea unui număr cit mai ridicat de cititori.

MAI MULT AJUTOR BIBLIOTECILOR ȘCOLARE

Deși anul școlar a început de două luni, activitatea bibliotecii școlare a școlii medii nr. 13 lasă încă foarte mult de dorit.

În cei doi ani de cînd este bibliotecară, tov. Ene n-a fost de loc îndrumată de organele Ministerului învățămîntului. De altfel nici pentru direcția școlii activitatea bibliotecii nu constituie o preocupare. Grăitor în această privință este faptul că anul acesta, desconsiderînd nevoile bibliotecii, direcția școlii a hotărît folosirea sălii de lectură în alte scopuri, biblioteca fiind astfel nevoită să-și restrîngă activitatea.

Unde duce lipsa de îndrumare se desprinde de pildă, și din modul cu totul original în care se ține evidența cititorilor și a cărților citite. Elevii care vin să împrumute cărți sînt trecuți pe un simplu caiet în care fiecare cititor primește un anumit număr de ordine. Atunci cînd vine să restituie cartea și să împrumute alta așa că elev primește în continuare un alt număr de ordine. În acest fel bibliotecara nu știe niciodată numărul de cititori pe care-l are. De altfel, după cum afirmă ea, nimeni nu se interesează cine și ce anume citește, decît cu ocazia consfătuirilor cadrelor didactice, cînd i se cere să comunice anumite date statistice privind aceste probleme.

De această stare de lucruri s-a sesizat biblioteca populară nr. 16 situată în imediata apropiere a acestei școli. Biblio-

teca populară și-a propus și a și trecut la ajutorarea bibliotecii școlare în organizarea fondului de cărți, introducerea unei evidențe riguroase a cititorilor și cărților citite. De asemenea, pentru înviuarea muncii cu cartea în școală, biblioteca nr. 16 va organiza împreună cu biblioteca școlară un ciclu de manifestări de masă. Prima manifestare va fi o seară de ghicitori literare care se va ține la 1 noiembrie a.c. cu ocazia Lunii prieteniei romino-sovietice. Totodată biblioteca nr. 16 a organizat la sediul ei, cu concursul bibliotecii școlare un cerc de cultură generală pe tema *Patria noastră*, care va fi condus de membri ai corpului didactic ai școlii medii nr. 13.

Situația bibliotecii de la școala medie nr. 13 ridică problema unei atenții mai mari din partea Ministerului învățămîntului în ceea ce privește îndrumarea bibliotecilor școlare, ca și sprijinul pe care direcțiile școlilor sînt datoare să le acorde acestora pentru crearea unor condiții cit mai bune de funcționare. În ce privește inițiativa bibliotecii populare nr. 16, aceasta merită toată lauda și credem că bibliotecile regionale și raionale ar trebui să procedeze în același mod, contribuind astfel la ridicarea muncii cu cartea în această rețea de biblioteci.

Pentru intensificarea muncii cu cartea în sfera rurală **TRANSFORMĂRII SOCIALISTE A AGRICULTURII**

După apariția Rezoluției plenarei C.C. al P.M.R. din 16-17 iulie a.c., secțiunea culturală a Siatului popular regional Bacău a analizat activitatea desfășurată de unitățile culturale dependente în sprijinul transformării socialiste a agriculturii, urmărind felul cum acestea au sprijinit traducerea în viață a Directivelor celui de-al II-lea Congres al partidului. Analiza a scos la iveală o serie de deficiențe, în special în munca cu cartea la sate, care, din lipsa unei îndrumări sistematice și a unui control eficace din partea bibliotecii regionale și a unor biblioteci raionale, nu s-a desfășurat la nivelul corespunzător cerințelor actuale.

Constatări făcute cu acest prilej au determinat luarea unor măsuri pentru intensificarea activității tuturor bibliotecilor din regiune. Astfel, pe baza îndrumărilor date de secțiunea culturală, biblioteca regională din Bacău a organizat o consfătuire cu toți bibliotecarii din regiune, pentru a dezbate metodele cele mai bune folosite de bibliotecile raionale și sătești în sprijinul transformării socialiste a agriculturii, precizând totodată sarcinile care le revin în viitor în această direcție.

Consfătuirea a avut loc în ziua de 24 septembrie a.c. la biblioteca regională din Bacău.

Șeful secțiunii culturale regionale, tov. Filimon, a arătat că această consfătuire a fost făcută în scopul efectuării unui schimb de experiență a bibliotecarilor din regiune asupra felului cum trebuie să muncească pentru a ajuta la traducerea în viață a Rezoluției plenarei C.C. al P.M.R., din 16-17 iulie a.c.

Referatele prezentate de bibliotecile sătești din comunele Rîpile, raionul Tg. Ocna și Brusturi, raionul Tg. Neamț,

ca și de biblioteca raională din Roman, biblioteci fruntașe din regiune, au scos în evidență cele mai bune metode din munca lor.

O experiență bună în legătură cu cercurile de citit a prezentat biblioteca sătească din comuna Rîpile. În referatul său, tov. Dimofte Viiorica, responsabilă bibliotecii, a arătat că datorită sprijinului deputaților din comună și a corpului didactic, a reușit să popularizeze prin cele 18 cercuri de citit numeroase broșuri și materiale politico-sociale și agrotehnice, legate de creșterea productivității agricole și de dezvoltarea sectorului socialist.

În unele cercuri, după citirea cărților agrotehnice, s-a trecut la aplicarea în practică a celor însușite din lectura lor (proba de germinare a unor plante, răsadnițe calde etc.). Rezultate bune a obținut cercul de citit nr. 18, condus de deputatul Manole Dănăiță. Toți membrii cercului s-au putut convinge prin experiențe proprii că aplicând metodele recomandate în cărți se obțin cele mai bune răsaduri de primăvară. Biblioteca a folosit aceste cercuri de citit și la organizarea consfătuirilor cu cititorii.

Din discuțiile care au urmat acestui referat, s-a constatat că metoda cercurilor de citit a fost folosită de majoritatea bibliotecilor sătești din regiunea Bacău, dar nu toate au înțeles să axeze activitatea lor pe sarcinile trasate prin Directivele celui de-al II-lea Congres al partidului. Rupte de viața satului și de preocupările de zi de zi ale țăranilor muncitori, unele cercuri de citit, ca de pildă cele organizate de bibliotecile sătești din comunele Răchitoasa, raionul Zeletin, Filipeni, raionul Bacău, etc., nu au reușit să asigure continuitatea lor.

ceea ce a dus la o participare redusă a țăranilor muncitori. Mulți bibliotecari, ca de pildă, cei din comunele Berești-Bistrița, Căbești, Bucșești și alții, au arătat că unele deficiențe pornesc din faptul că bibliotecile satești nu sînt înzestrate cu suficiente cărți și broșuri legate de transformarea socialistă a agriculturii. De asemenea, au arătat că sfaturile populare comunale nu le-au creat condiții favorabile de muncă și nici cadrele didactice nu-i sprijină în activitatea lor.

O altă metodă care a fost dezbătută în cadrul consfătuirii de la Bacău au fost manifestările de masă organizate de bibliotecile satești în sprijinul transformării socialiste a agriculturii. Tovarășul Catană Nicolae, bibliotecarul bibliotecii satești din comuna Brusturi, a împărtășit experiența sa în ceea ce privește organizarea manifestărilor de masă cu cartea. Acestea au ajutat pe mulți țărani muncitori la lămurirea unor probleme în legătură cu transformarea socialistă a agriculturii. În comuna Brusturi a fost necesară o susținută muncă pentru înființarea de întovărășiri agricole și gospodării colective. De aceea, alături de organele de partid și de stat, biblioteca satească și-a dat contribuția ei prin folosirea unor metode vii și atractive pentru popularizarea cărților care vorbesc despre construirea socialismului la sate.

Expoziția de cărți pe tema: *Pășii cu încredere pe drumul construirii socialismului*, în care au fost expuse cărți cu conținut politico-social și materiale apărute în presă, recenzia cărții *Din experiența muncii în comun în unele întovărășiri agricole frunțase* de I. Roșu și D. Dumitru, precum și consfătuirea cu cititorii asupra cărții *Ce folease au țăranii muncitori întovărășiți* la care au participat 120 țărani muncitori ca și alte acțiuni, au ajutat la mobilizarea țăranilor muncitori din comună, pentru înființarea unei gospodării agricole colective și două întovărășiri agricole, o a treia fiind în curs de înființare. Fără îndoială că realizările bibliotecii satești din comuna Brusturi nu ar fi fost posibile fără sprijinul și îndrumarea organizației de bază P.M.R. din comună

Expoziție de cărți pe tema „Pe drumul belșugului” organizată de biblioteca regională Bacău, cu ocazia consfătuirii cu bibliotecarii din regiune.

și colaborarea cu căminul cultural și corpul didactic.

Bibliotecarii care au luat parte la discuțiile pe marginea referatului tov. Catană, au dat exemple concrete de felul cum la rindul lor au sprijinit transformarea socialistă a agriculturii. În această privință trebuie menționat tov. Oancea C., responsabilul bibliotecii satești din comuna Vinători, raionul Tg. Neamț, care a organizat numeroase manifestări de masă legate de problema înființării întovărășirii agricole din comună. Avind un ajutor permanent din partea bibliotecii raionale, el a putut organiza acțiuni de masă model, ale căror rezultate nu au întârziat să se arate.

În general a reieșit că, greutățile pe care le întâmpină bibliotecile satești în organizarea manifestărilor de masă se datoresc și lipsei de localuri corespunzătoare. Tov. Almășanu, bibliotecarul sateesc din comuna Călugăreni, raionul Ceahlău, a arătat că nu poate organiza nici un fel de manifestări de masă, din cauză că sfatul popular comunal a mutat biblioteca într-un local mic și impropriu.

Ultimul referat a fost prezentat de tov. Mircea Eugenia, responsabilă bibliotecii raionale din Roman. Ea a trecut în revistă câteva din principalele aspecte ale muncii de îndrumare a bibliotecilor din raion în problema transformării socialiste a agriculturii.

Biblioteca raională din Roman care este frunțasă pe regiune, a dus o muncă susținută pentru îndrumarea sistematică

a bibliotecilor din cuprinsul raionului, atît cele satești cît și cele ale cămine-
lor culturale. Liste bibliografice de re-
comandare și planuri de lectură însoțite
de îndrumări scrise, au fost trimise celor
7 biblioteci satești, pentru a fi folosite
în diferite acțiuni.

În afară de seminariile raionale din
fiecare lună, biblioteka organizează din
cînd în cînd ședințe de lucru cu biblio-
tecarii satești și consfătuiri cu bibliote-
carii voluntari, în care se cer informări
despre felul cum se desfășoară munca
cu cartea și se dau îndrumări pentru lu-
na în curs.

Pentru ca îndrumările date să fie cît
mai eficace, biblioteka a organizat un
colț metodic cu materiale metodice pen-
tru popularizarea cărților și diferite pa-
nouri, grafice, expoziții, etc. Acestea sînt
folosite pentru exemplificarea unor me-
tode de difuzare și popularizare a cărți-
lor din care bibliotecarii învață în mod
practic cum să le aplice în munca lor.

Specifice muncii de îndrumare, sînt
deplasările pe teren. Acest aspect al
activității bibliotecilor a fost larg dis-
cutat la consfătuire. S-au putut desprin-
de străduințele depuse de biblioteka re-
gională și unele biblioteci raionale, ca
cele din Tg. Neamț, Piatra Neamț și
Buhuși, de a ajuta unitățile dependente
în buna organizare a muncii lor. Nu
aceiași lucru s-a putut spune și despre
celelalte biblioteci raionale, ca cele din
Tg. Ocna, Moinești, Zeletin, Adjud și
Ceahlău, care nu au acordat atenția cu-
venită acestei sarcini.

Consfătuirea s-a încheiat cu un in-
structaj asupra sarcinilor bibliotecilor în
perioada lunilor de iarnă, dîndu-se în-
drumări asupra măsurilor care trebuie
luate în vederea intensificării muncii cu

cartea în sprijinul transformării socia-
liste a agriculturii.

* * *

Analizînd modul cum a decurs cons-
fătuirea cu bibliotecarii din regiunea Ba-
cău, trebuie spus că deși pregătită cu
toată seriozitatea, nu s-a desfășurat to-
tuși la un nivel corespunzător. Aceasta
pentru că mulți bibliotecari nu au înțe-
les să participe în mod activ la discuții,
să arate deschis lipsurile existente în
activitatea lor, să critice cu curaj orga-
nele conducătoare care nu au sprijinit în
măsura posibilităților munca cu cartea.

Caracterul general și de multe ori ab-
stract al discuțiilor a dovedit slaba pre-
gătire a unora din cadrele de bibliote-
cari.

În ce privește biblioteka regională,
deși depune oarecari eforturi pentru an-
trenarea tuturor bibliotecilor din regiune
la îndeplinirea sarcinilor ce le revin, nu
a reușit să cuprindă munca în ansam-
blul ei. Ea nu a organizat de multă
vreme un curs de pregătire pentru bi-
bliotecarii necalificați. Secția metodică
nu elaborează suficiente materiale meto-
dice, nu studiază cele mai bune metode
folosite de bibliotecile fruntașe, pentru a
le populariza și generaliza în rîndul tu-
turor bibliotecarilor din regiune.

Așa se explică că bibliotecile raionale
și satești, în majoritatea lor, duc o mun-
că formală, ruptă de sarcinile actuale
ale raionului sau satului respectiv.

Este de dorit ca după consfătuirea or-
ganizată de biblioteka regională din Ba-
cău să se producă o cotitură radicală în
munca bibliotecilor din această regiune,
pentru ca ele să poată răspunde cu mai
mult succes sarcinilor ce stau înaintea
lor.

Jumătate de veac de la înființarea BIBLIOTECII din BIRLAD

ROȘCA ANETA
bibliotecar șef al bibliotecii
raionale Birlad

Anul acesta — la 15 noiembrie — se va împlini o jumătate de veac de la înființarea bibliotecii din Birlad.

Inițiativa creării acestui for de cultură a revenit tineretului birlădean, care dindu-și seama că nu poate aștepta nimic din partea oficialității, a lăsat liste de subscripție în marele public, adunând cu mare greutate un prim fond de 400 volume.

Fără local propriu, fără personal de specialitate, biblioteca birlădeană și-a dus existența pînă în anul 1919, cînd o nouă inițiativă a unor intelectuali birlădeni izbutește să realizeze mijloacele necesare pentru construirea unui local propriu. Din cele 6 camere pe care le avea noul local, numai o singură cameră a fost destinată nevoilor bibliotecii.

În anul 1928 s-a constituit și a funcționat în același local „Casa Națională de Citire” a orașului Birlad, al cărui statut juridic prevedea obligația de a se ocupa de nevoile bibliotecii și de a elabora un statut special de funcționare a acesteia. Nefiind o instituție de stat, biblioteca nu s-a bucurat de sprijin oficial, bugetul ei fiind alcătuit din contribuții publice.

La acea epocă — 1928 — fondul bibliotecii număra 3917 volume. Frecvența era de 910 cititori care au citit 2910 cărți.

Prin grija Casei de citire, localul a fost renovat și biblioteca a putut să ocupe jumătate din încăperi — 3 camere — cealaltă jumătate fiind destinată pinacotecii orașului. În una din încăperi a fost instalat depozitul, iar o a doua cameră a fost amenajată ca sală de lectură cu 50 de locuri, ambele înzestrate cu mobilier corespunzător.

A urmat întocmirea unui catalog alfabetic (fișier), cărțile fiind așezate în raft după numărul inventar. Bineînțeles că, neexistînd un interes al oficialității pentru instituțiile de cultură, personalul bibliotecii nu era calificat și ca atare nu lucra pe baza unor sisteme unificate,

fiind străini și de noțiunile clasificării zecimale. Amintim doar ca un amănunt edificator că bibliotecarul Nedelea Ion, vrînd să vină în ajutorul cititorilor care căutau anumite cărți, a încercat să întocmească un catalog pe materii.

Biblioteca nu împrumuta cărți acasă, iar accesul în sala de lectură era oarecum limitat nu numai de numărul redus al locurilor și de obligativitatea unei taxe de intrare dar și datorită regulamentului, care cerea ca fiecare cititor să aibă recomandarea unui membru al Asociației culturale din Birlad.

Poate tocmai de aceea n-a existat nici un interes pentru popularizarea bibliotecii și a cărților în rîndul maselor din cartierele marginase ale orașului, care au fost ținute departe de bibliotecă.

În anul 1938 fondul de cărți s-a urcat la 20.000 volume. Cifrele evidentei din acel an arată o frecvență de 3240 cititori care au citit 4623 cărți — o dovadă că a existat un interes viu pentru lectura cărților, care însă n-a fost întreținut și canalizat cum trebuie ci dimpotrivă frînat prin diferite măsuri restrictive.

În anii grei din timpul războiului criminal al lui Antonescu, biblioteca a pierdut multe și prețioase cărți din care numai o parte a putut fi recuperată cu mare greutate.

Abia în 1949, urmînd drumul marilor prefaceri din viața țării noastre, biblioteca de la Birlad a trecut pe făgașul unei activități de realizări pozitive legate de adevăratul ei scop cultural.

La sfîrșitul anului 1952 pinacoteca din localul bibliotecii a fost evacuată, astfel că după 43 de ani de la construcția clădirii proprii, biblioteca a pu't să ocupe în întregime cele 6 încăperi. Două din acestea au devenit săli de lectură, deschise zilnic pentru cititori.

Tot din anul 1952 biblioteca este deservită de un personal corespunzător.

Devenind bibliotecă centrală cu personal calificat, a putut să-și organizeze fondul pe baze noi științifice, întrea

muncă fiind condusă după principiile biblioteconomiei de tip nou și prin folosirea experienței avansate a bibliotecilor sovietice.

Cu această ocazie s-a dat mai mare atenție valorificării moștenirii culturale, prin organizarea temeinică a fondului de cărți rare printre care se găsec *Letopisețul Moldovei și Valahiei* alite ediția din 1872 cit și cea din 1874; *Istoria Imperiului Otoman* de Dimitrie Cantemir partea I-a apărută în 1876; *Dictionarul limbii istorice și poporane a romanilor* de Bogdan Petriceicu Hașdeu și altele. Printre manuscrise trebuie să menționăm *Psaltirea lui Dosoftei*, *Codicele voroneșian* și altele.

Intocmirea cataloagelor alfabetice și sistematice, a contribuit la o bună deservire a cititorilor. Astfel, de unde în 1953 fondul de cărți ajunsese la 11.518 volume cu 1800 de cititori care au citit 21.540 cărți, la sfârșitul anului 1954 au fost 26.276 volume cu 2800 cititori care au citit 31.940 cărți, iar în 1955 un fond de 40.860 volume cu 4000 de cititori care au citit 51.236 cărți.

Ceea ce a făcut cu deosebire să crească numărul cititorilor a fost dezvoltarea unor forme noi de popularizare a cărții. Una din metodele folosite de bibliotecă cu bune rezultate a fost organizarea de recenzii, care a atras un mare număr de cititori. La biblioteca noastră au fost recenzate cărți ca *Bărgăan* de V. Em. Galan, *Așa s-a călătorește* de N. Ostrovski, *Tindăra gardă* de Fadeev, *Marele patriot și savant Victor Babeș*, ca să nu amintim decât o parte din ele.

S-au organizat, de asemenea, seri literare închinată vieții și operei unor mari scriitori cum sint Maxim Gorki, Gogol, N. Ostrovski, Caragiale, Eminescu etc. Alte ori serile noastre literare au fost axate pe teme ca, de pildă, *Chipul omului nou oglindit în literatură*, *Chipuri de femei oglindite în literatura noastră* etc.

Succese frumoase a obținut biblioteca și prin organizarea de consfătuiri cu cititorii la care au fost alese cărțile cele mai bune din literatura noastră și cea străină. Cu sprijinul comitetului de partid care a urmărit îndeaproape activitatea bibliotecii și datorită colaborării cu organizațiile de masă din oraș, manifestările cu cartea organizate fie în localul nostru, fie în localurile altor instituții, s-au bucurat de o largă participare, atingându-se obiectivele urmărite.

În munca de masă biblioteca nu a neglijat nici expozițiile de cărți, cum a fost bunăoară, una din ultimele expoziții, organizată în cinstea zilei de 1 Mai, care a cuprins 3 secții. Ea a fost vizitată de un mare număr de oameni ai muncii din rîndurile cărora biblioteca a cîștigat numeroși noi cititori.

O activitate cu rezultate din cele mai bune desfășoară biblioteca cu cititorii copii. Această activitate s-a îmbunătățit simțitor în anul 1953 cînd a fost inaugurată secția de copii. Activitatea de popularizare a cărții printre micii cititori îmbracă diferite forme, începînd cu serile de basme care se organizează de două ori pe săptămînă, citiri în colectiv, matinee literare, urmate de audiții de muzică ușoară și populară.

În 1956, cu sprijinul Ministerului Culturii și al Sfatului popular din localitate, biblioteca noastră s-a îmbogățit cu o secție muzicală. Activitatea ei se află încă într-un stadiu de început. Totuși secția muzicală se bucură de pe acum de o mare popularitate mai ales în urma audițiilor pe care le organizează pentru public din două în două săptămîni.

În afară de activitatea pe care o desfășoară în oraș, biblioteca din Bîrlad s-a ocupat și de îndrumarea bibliotecarilor din raion. Ea a ajutat colțurile roșii de la G.A.C. organizînd pe lingă acestea biblioteci mobile și diferite manifestări de masă. După două săptămîni de la înființarea unui număr de 6 biblioteci mobile la G.A.C., bibliotecarul de la colțul roșu „Sterian Dumbravă” a înscris 17 cititori dintre colectivști, care au citit 33 de cărți, precum și alți 63 cititori din afara gospodăriei agricole, care au citit la rîndul lor 113 cărți.

Un rezultat vizibil al activității de îndrumare dusă de cele 4 biblioteci satești este că în fiecare din acestea numărul cititorilor a trecut de 320.

Cu ocazia aniversării de 50 de ani de la înființarea bibliotecii de la Bîrlad, colectivul bibliotecii dorind să ducă la o și mai mare dezvoltare activitatea cu cartea, și-a luat angajamentul să desfășoare cu un avînt sporit munca de popularizare a cărții și de atragere de noi cititori, pentru ca astfel să se poată crea în orașul nostru un puternic centru de cultură pus în slujba popoului muncitor.

Unele aspecte ale muncii cu cartea in satele raionului Dej

Pătrunderea cărților în satele raionului Dej este asigurată printr-o largă rețea de biblioteci, formată din 106 biblioteci aparținând căminelor culturale, 17 caselor de cultură din gospodăriile colective, 6 caselor de citit, 3 biblioteci sătești și o bibliotecă raională.

În ceea ce privește numărul cititorilor, din satele de pe cuprinsul acestui raion, cu toate că a cunoscut o creștere imbușurătoare, este totuși departe de a fi satisfăcător față de cerințele și posibilitățile existente.

Dacă unele din aceste biblioteci au înregistrat un număr însemnat de cititori și desfășoară o vie activitate pentru dezvoltarea gustului și interesului țăranilor muncitori pentru carte, la multe biblioteci din satele acestui raion munca cu cartea lasă foarte mult de dorit.

Analizând situația acestor biblioteci se poate constata că printre factorii care determină o activitate bună, locul de frunte îl ocupă bibliotecarul, animatorul întregii munci.

În comuna Cuzdroara, de pildă, funcționează o modestă bibliotecă de cămin cultural. Ea este condusă de bibliotecara voluntară, învățătoarea Borodi Viorică. Preocupată de a găsi metodele cele mai bune pentru atragerea

țăranilor muncitori spre carte, tov. Borodi a organizat săptăminal, cu ajutorul colectivului său de muncă, colportajul de cărți la casele țăranilor muncitori. În țelul acesta biblioteca a reușit să mărească numărul cititorilor cu 150 față de anul trecut. De asemenea, bibliotecara a organizat 10 cercuri de citit, iar pentru a sprijini pe țăranii muncitori în cunoașterea cărților agrotehnice legate de lucrările agricole de toamnă, a organizat o seară de întrebări și răspunsuri. În cadrul acesteia, tehnicianul agricol, după ce a răspuns diferitelor întrebări puse de țăranii, a recomandat cărțile aflate în bibliotecă și care tratează despre lucrările agricole de toamnă.

O situație asemănătoare găsim și la biblioteca căminului cultural din comuna Rus. Bibliotecar este învățătorul Viorel Hosu. El a întocmit un plan al satului pe care-l folosește în acțiunea de stimulare a cititului. Prin indicații realizate cu cifre mobile, se arată pe plan locul fiecărei case din sat și numărul cărților citite într-o perioadă de timp în fiecare casă. Rezultatul afișării acestei hărți a fost, că mulți țăranii muncitori stimulați de exemplul celor mai buni, au devenit și ei cititori ai bibliotecii.

Având condiții bune de funcționare fiind condusă în ultima vreme de un bibliotecar conștiincios, biblioteca sătească din comuna Reteag a reușit să atragă peste 300 de cititori.

În alte sate însă, cum sînt, Ocna-Dej, Viile-Dejului, Poiana-Blenchi, Bața, Gilgău, Fodora, Gold, Rogna, deși sînt condiții similare pentru desfășurarea activității cu cartea, în unele locuri chiar mai bune decît la căminele culturale din comunele menționate mai sus, lipsa de interes a bibliotecarilor față de munca încredințată, face ca activitatea lor să fie inexistentă.

Iată, de pildă, atitudinea educatoarei Kovaci Iuliana, care deși a primit să fie bibliotecară la căminul cultural din Ocna-Dej, nu acordă nici o atenție îndeplinirii acestei sarcini. Pe drept cuvînt se plîng țăranii muncitori de faptul că de cîte ori vin la bibliotecă să împrumute o carte, o găsesc închisă.

Bibliotecara Borodi Viorică de la căminul cultural din com. Cuzdroara, ductnd cărți la casa locitorului Urcan T.

Lecturi în colectiv la G.A.C. din satul Urișor

„În răslimpul acestui an — spune tov. Gale Olga — biblioteca nu a fost nici o zi la dispoziția țăranilor muncitori dornici să citească. Mutate într-o sală de clasă a școlii, cărțile căminului cultural au fost depozitate într-un dulap, unde nimeni nu mai umblă cu ele”. Ca o consecință a acestei stări de lucruri, biblioteca acestui cămin cultural nu a înscris în cursul anului nici un cititor.

Lipsa unor cadre corespunzătoare se face simțită și la unele biblioteci sătești, cum sînt cele din comunele Cițcău și Ileanda, unde munca este sub nivelul cerut. Astfel, biblioteca sătească din Cițcău are din luna iunie doar 39 de cititori, dintre care numai 6 țărani muncitori.

Nu se poate afirma însă că numai bibliotecarii poartă vina slabei activități a bibliotecilor căminelor culturale. Este adevărat că de ei depinde în mare măsură organizarea muncii, dar trebuie să vedem și în ce măsură sînt ajutate aceste cadre voluntare în munca lor. De foarte multe ori se întîmplă ca bibliotecarii de cămine culturale numiți în această muncă să nu fie de loc instruiți asupra sarcinilor ce le revin ca și asupra metodelor ce ar trebui să folosească pentru răspîndirea cărții. Așa se explică faptul că în satul Sînmarghita, bibliotecara se rezumă a fi un simplu păstrător și împrumutător de cărți. Rolul ei se mărginește la așteptarea cititorilor care vin la bibliotecă, fără a întreprinde acțiuni potrivite pen-

tru atragerea și mărirea numărului acestora, sau pentru a le face cunoscut fondul de cărți al bibliotecii.

O altă problemă foarte importantă la bibliotecile căminelor culturale este aceea a fondului de cărți.

Este știut că în majoritatea cazurilor ele au un fond de cărți redus, — care nu poate satisface crințele cititorilor — printre care se numără intelectualii satului și tinerii — dacă nu sînt completate de biblioteci mobile. Biblioteca raională a organizat un număr de 7 biblioteci mobile, însă ele n-au dat rezultatele dorite, deoarece odată trimise nu a mai existat preocupare pentru urmărirea activității lor. Odată întocmite, bibliotecile

mobile n-au mai fost reînnoite niciodată.

La dezvoltarea rețelei de biblioteci mobile în sprijinul bibliotecilor căminelor culturale puteau fi antrenate la rîndul lor cele 3 biblioteci sătești. Lipsite de îndrumarea necesară, acestea n-au organizat măcar biblioteci mobile în salele dependente de comuna de reședință.

O altă metodă care nu e folosită în scopul unei mai bune deserviri a populației de la sate, este împrumutul interbibliotecar. Pe baza acestui sistem anumite categorii de cititori îndeosebi intelectuali, ar putea să-și procure cărți din fondul bibliotecii raionale și regionale.

Rolul bibliotecii raionale nu se rezumă însă numai la organizarea de biblioteci mobile sau a împrumutului interbibliotecar; ea are răspunderea întregii munci de îndrumare și control al bibliotecilor de la sate. Ori analizînd activitatea bibliotecii raionale Dej sub acest aspect, rezultă că ea n-a format totdeauna o preocupare principală pentru colectivul bibliotecii raionale. Grăitor este faptul că biblioteci de cămine culturale cum sînt Ocna-Dej, Viile-Dejului, situate la o depărtare de numai 2-3 km de centrul raional, n-au fost vizitate pentru a fi îndrumate.

De asemenea și slaba activitate a bibliotecilor sătești se datorește în mare măsură acestei deficiențe. În general bibliotecile sătești își rezumă activitatea numai în satul reședință, fără a întreprinde vreo acțiune pentru sprijinirea

bibliotecilor din raza lor de activitate.

Biblioteca raională nu s-a preocupat să cunoască și să extindă experiența bună a bibliotecilor din raion. Invitat să ia parte la unele manifestări de masă la biblioteca satească din Ileanda, bibliotecarul șef a refuzat să meargă pe motiv că aceasta nu face parte din atribuțiile sale.

La îmbunătățirea activității cu cartea în raionul Dej ar trebui să contribuie într-o mare măsură și Sfaturile populare care au datoria de a se interesa de bunul mers al bibliotecilor.

Prin H.C.M. 1542, Sfaturile populare sînt obligate să se intereseze de crearea condițiilor materiale necesare bibliotecilor, să analizeze periodic munca cu cartea; totuși, pe teren, lucrurile stau cu totul altfel. Deși sînt bine cunoscute o serie întreagă de deficiențe, Sfaturile populare nu iau măsuri de îndreptare, lăsînd ca lucrurile să se îndrepte de la sine. În comuna Mica, prin transferarea unui cadru didactic, biblioteca a rămas mult timp fără bibliotecar. Președintele Sfatului popular, cunoaște această situație, dar a tolerat-o vreme îndelungată.

Faptele constatate în raionul Dej sînt concludente pentru multe biblioteci de la sate din țara noastră. În satele noastre a crescut interesul față de carte, iar pentru mulți țărani muncitori, asemenea lui Tudor Urcan, din comuna Cuzdrișara, Mircea Brăduceanu din Ciuceu-Giurgești, Nicolae Văsea din comuna Cășei etc., ea a devenit un prieten și sfătuitor apropiat. Aceasta impune sarcini și mai mari în primul rînd cadrelor de bibliotecari.

Secțiile culturale împreună cu biblioteca raională, sprijinite de secțiile de învățămînt, trebuie să recruteze cele mai bune cadre voluntare pentru căminele culturale, dîndu-le tot ajutorul și îndrumările de care au nevoie. Și dacă după ce au preluat munca se constată că bibliotecarii nu fac față sarcinilor, să fie analizate cauzele, să poată fi ajutați, evitîndu-se o imediată schimbare, cum se procedează în multe cazuri. Este de dorit ca bibliotecarii voluntari merituși care depun muncă în timpul lor liber, obținînd rezultate frumoase, să fie încurajați și stimulați prin publicarea de articole în presa locală, evidențierea lor în cadrul seminariilor raionale și prin justa folosire a fondului de premiere.

De asemenea, satisfacerea cerințelor cititorilor de la sate va putea fi rezolvată în mare parte numai dacă fondurile de cărți ale bibliotecilor căminelor culturale vor fi continuu îmbogățite printr-o bună organizare a rețelei de biblioteci raionale și satești. Biblioteca raională și bibliotecile satești din raionul Dej ca și celelalte biblioteci raionale și satești din întreaga țară, trebuie să organizeze de urgență un anumit număr de biblioteci mobile potrivit cu posibilitatea ce au de a le controla și îndruma și odată organizate să le creze cele mai bune condiții de funcționare.

Odată asigurate condițiile materiale necesare, biblioteca regională ca și cele raionale să se ocupe de conținutul muncii bibliotecilor de la sate, ajutîndu-le să pună întreaga lor activitate în slujba traducerii în viață a sarcinilor stabilite de Congresul al II-lea al partidului în domeniul transformării socialiste a agriculturii.

BIBLIOTECI SINDICALE

Comasarea BIBLIOTECILOR SINDICALE

V. MICU

Din secția Munca Culturală
de Masă a C.C.S.

În țara noastră funcționează o vastă rețea de biblioteci aparținând Ministerului Culturii, învățămîntului și sindicatelor. Aceste biblioteci își desfășoară activitatea pe baza unor sarcini specifice fiecărei categorii de cititori pe care-i deservesc imbinînd în cele mai bune forme de muncă, popularizarea cărților și atragerea unui mare număr de cititori.

În anii ce s-au scurs de la înființarea lor, bibliotecile sindicale de la marile întreprinderi ca „Gh. Dimitrov” și „30 Decembrie” din Arad, „Heraklanoș” din Cluj, „Steaua Roșie” din Bacău, fiind conduse de bibliotecari pregătiți și avînd la dispoziție fonduri bogate de cărți, au avut posibilitatea să obțină rezultate din cele mai bune. Nu același lucru se poate spune despre bibliotecile de la întreprinderile mai mici, care au fost conduse de bibliotecari aleși la întâmplare și care rămînînd cu fonduri de cărți reduse și nedispunînd în general de condiții materiale adecvate, au rămas în urmă, munca lor cu cartea fiind departe de a fi satisfăcătoare.

A fost deci necesar să se pună capăt acestei situații. Într-adevăr, în timp ce salariații de la marile întreprinderi se bucurau de avantajul unor biblioteci cu fonduri bogate de cărți, cei de la întreprinderile mai mici, aflate uneori în aceeași localitate și chiar la distanță foarte mică, avînd la dispoziție biblioteci slab dezvoltate, erau lipsite de posibilitatea unor lecturi variate. Soluția pentru remedierea acestei situații a fost găsită prin comasarea bibliotecilor sindicale.

Hotărîrea Secretariatului C.C.S. privind această problemă, prevede organizarea în orașele mari a unor biblioteci puternice

pe lângă comitetele de întreprindere și instituție, biblioteci care să fie organizate pe ramuri de producție, iar în orașele mici să se formeze biblioteci interramură prin comasarea bibliotecilor sindicale din ramurile: instituții administrative de stat și sfaturi populare, poligrafie, comerț, sanitari, gospodării comunale, industrie locală și transporturi. Aceste biblioteci, conduse de bibliotecari pricepuți și colective puternice, le va reveni sarcina de a organiza biblioteci mobile pe lângă întreprinderile mai mici.

Biblioteca unică interramură se va comasa la ramura care are numărul cel mai mare de salariați și biblioteca cea mai corespunzătoare.

De întreaga activitate a bibliotecii va răspunde pe viitor organul sindical din ramura la care se comasează biblioteca.

Organele sindicale ale căror biblioteci au trecut prin comasare la o altă bibliotecă vor răspunde mai departe de conținutul muncii cu cartea în cadrul întreprinderilor sau instituțiilor respective.

Hotărîrea mai prevede, printre altele ca bibliotecile sindicale din cadrul instituțiilor de învățămînt superior, să fie comasate la biblioteca institutului; în ce privește bibliotecile sindicale ale comitetelor mixte comunale, ele vor fi comasate la biblioteca căminului cultural.

Acțiunea de comasare a bibliotecilor sindicale a început cu titlul de experiență în luna iunie a.c. în regiunea Stalin. Încă din primele zile s-a dovedit că această măsură era binevenită. Situația în care au fost găsite cele mai multe biblioteci sindicale, mai ales în ramurile instituțiilor administrative de stat și sfaturi populare, comerț, sanitar, G.C.I.L., construcții și poligrafie, nu era de loc fericită.

Comasarea bibliotecilor sindicale din regiunea Stalin a fost făcută aproape în toate ramurile de producție și în realizarea ei au fost antrenate, în primul rând, comitetele de întreprindere și instituțiile, bibliotecarii și un număr de peste 300 activiști.

Pentru a face cunoscută Hotărârea Secretariatului C.C.S. privind comasarea bibliotecilor sindicale și pentru a se lua măsurile cele mai eficace în întreprinderi și instituții, au fost organizate consfătuiri cu comitetele de întreprindere pe ramuri de producție.

În cadrul acestor consfătuiri s-a prelucrat Hotărârea Secretariatului C.C.S. privind comasarea bibliotecilor sindicale, în jurul căreia s-au purtat apoi discuții. Din cele discutate s-a desprins că în majoritate comitetele de întreprindere au primit favorabil această hotărâre. S-a stabilit de comun acord cu comitetele de întreprindere interesate, comitetul cărui îi va reveni sarcina gestiunii bibliotecii centrale, localul unde va funcționa, mobilierul la completarea cărui va trebui să participe fiecare unitate, precum și alte probleme legate de comasare.

Printre primele măsuri luate în vederea realizării acțiunii de comasare a fost formarea colectivelor de pe lângă bibliotecile centrale și numirea responsabililor bibliotecilor mobile.

A fost necesar ca noile colective ale bibliotecilor centrale să înceapă îndată să lucreze, pentru a prelua fondul de cărți de la bibliotecile comasate, să le inventarieze și să prelucreze întregul fond adus la biblioteca centrală. Paralel cu aceasta trebuiau organizate bibliotecile mobile în întreprinderile și instituțiile care și-au comasat bibliotecile. Pentru realizarea coordonată a acestui lucru, colectivele bibliotecilor centrale și-au întocmit planuri de muncă în care sînt prevăzute problemele de organizare amintite mai sus, precum și organizarea unor acțiuni de muncă cu cartea: recenzii, seri literare, ore de literatură satirică etc.

S-au ținut ședințe de lucru cu colectivele bibliotecilor centrale în cadrul cărora au fost dezbătute problemele muncii de masă cu cartea, demonstrîndu-se în mod practic cum trebuie făcută inventarierea cărților și cum trebuie aplicată clasificarea zecimală.

E de remarcat că marea majoritate a responsabililor bibliotecilor centrale au pregătire corespunzătoare, fiind absolvenți ai unei școli medii, sau cum e cazul unor tovarăși ca Meșoianu Eleonora, responsabilă bibliotecii centrale sanitare din Sibiu, Munteanu Grigore, responsabilul bibliotecii centrale din Transporturi din același oraș și alții care sînt absolvenți ai unor facultăți.

Pentru a asigura fondurile necesare achiziționării de noi titluri, au fost centralizate de comun acord cu comitetele de întreprindere și cu C.L.D.C. toate sumele destinate acestui scop. S-a hotărît ca în viitor aprovizionarea cu cărți să se facă pentru toate comitetele de întreprindere comasate la aceeași bibliotecă, de către comitetul de întreprindere care o are în gestiune.

În comasarea bibliotecilor sindicale pe ramură de producție și în organizarea bibliotecilor înterramură, s-a ținut seama de posibilitățile existente, de specific și de anumite condiții locale, evitîndu-se comasări formale sau forțate.

În Sighișoara n-au fost comasate în cadrul bibliotecii înterramură bibliotecile din ramura sanitară. Aci s-a avut în vedere faptul că acestea erau deja comasate la spitalul de adulți, avînd un fond de cărți format mai ales din lucrări de specialitate.

În timp ce bibliotecile centrale au fost organizate pe lângă comitetele de întreprindere și instituție cu cele mai mari posibilități, bibliotecile înterramură au fost organizate de obicei pe lângă comitetul de instituție, sfat, raion, iar la Mediaș pe lângă comitetul local comerț.

Din fondurile bibliotecilor comasate, s-au format biblioteci centrale cu un fond de cărți care ajunge pînă la peste 20 000 cărți cit are, de pildă, biblioteca centrală a metalurgiștilor din Sibiu, organizată pe lângă clubul uzinelor „Independența”.

Organizarea unor biblioteci centrale, cu fonduri bogate de cărți, cu sedii corespunzătoare, cu bibliotecari pregătiți, bine îndrumate de comitetele de întreprindere și instituții puternice, a făcut posibil ca în scurtul timp de existență aceste biblioteci să poată desfășura o activitate promițătoare și să întărească

păreră generală că această comasare a bibliotecilor sindicale este o acțiune bună.

Bibliotecile sindicale din cadrul instituțiilor administrative de stat din Sibiu, nu-și meritau denumirea pe care o purtau, pe cind azi, lucrurile stau cu totul altfel. Harnica bibliotecară Nagy Edith, ajutată de colectiv și de tov. Gyurgyvich Iulian de la muzeul Bruckenthal, a inventariat și clasificat întreg fondul de cărți. Biblioteca a reușit să-și formeze un prim lot de cititori, care pentru început este încurajator.

O frumoasă activitate se desfășoară după comasare și la biblioteca centrală a metalurgiștilor din Sibiu, care deservește în afară de muncitorii de la „Independența”, pe cei de la întreprinderile „Balanța”, „Elastic”, „Metalurgica” și „Virola”.

În ultimul timp la această bibliotecă au fost organizate mai multe manifestări de masă cu cartea printre care recenzia romanelor *Mama* de Maxim Gorki și *În anii de demult* de Peregudov, o seară literară închinată aniversării a 135 de ani de la nașterea lui Vasile Alecsandri și o seară literară consacrată vieții și operei marelui scriitor ucrainean Ivan Franko. Tot la această bibliotecă s-a organizat primul proces literar din Sibiu, asupra cunoscutului roman sovietic *Ivan Ivanovici* de Kopteva. La organizarea procesului literar au adus o mare contribuție scriitorii Mircea Avram, Periș Liviu și Popa Nicolae, precum și unii tovarăși de la Colegiul de avocați din localitate.

Responsabilul bibliotecii centrale Velcu Constantin ajutat de colectiv și de conducerea clubului, a inițiat o largă acțiune de popularizare prin numeroase afișe tipărite a bibliotecii centrale, a bibliotecilor mobile și a noilor cărți apărute.

După ce a organizat biblioteci mobile în toate cele 4 unități a lucrat zile de-a rîndul alături de responsabilii acestora pentru atragerea de noi cititori. Rezultatul acestei munci n-a întirziat să se arate. După comasare, numărul cititorilor la bibliotecile mobile a crescut, după cum urmează: la „Balanța” de la 80 la 141, la „Elastic” de la 95 la 170, iar la „Metalurgica” de la 69 la 120. Vlad Vasile, Osoci Ion și Crapodea Ion, responsabili bibliotecilor

mobile de la întreprinderea „Elastic”, „Balanța” și „Metalurgica”, lucrează cu multă tragere de inimă. Ei sînt ajutați permanent în munca cu cartea și consultați în organizarea acțiunilor întreprinse de biblioteca centrală. Alături de Velcu Constantin ei participă la alegerea cărților de la colectură, la întocmirea fondurilor pentru bibliotecile mobile ca și în organizarea acțiunilor de masă de la biblioteca centrală. Ei l-au sprijinit pe Velcu Constantin în pregătirea materialului pentru primul panou al cititorilor fruntași.

Bibliotecile centrale deservind mai multe întreprinderi și instituții, trebuie să-și bazeze activitatea pe bibliotecile mobile, să mărească cit mai mult circulația cărților în cadrul acestora. Bibliotecile mobile au fost organizate mai ales în întreprinderile și instituțiile care se află la o distanță mai mare de 100 de metri de biblioteca centrală și cu un fond de cărți variind între 30 de volume pentru unitățile mai mici și 300 de volume pentru cele mai mari, cum este cazul bibliotecii de la „Balanța” din Sibiu. Cărțile sînt date de către biblioteca centrală bibliotecilor mobile pe bază de borderouri în dublu exemplar. Responsabilii bibliotecilor mobile în afară de munca de popularizare și răspîndire a cărții, trebuie să țină și evidența cititorilor din unitățile respective.

Printre bibliotecile centrale care au organizat cele mai multe biblioteci mobile și a căror activitate o îndrumază continuu se numără: biblioteca centrală sanitară din Sibiu, biblioteca centrală intraramură din Mediaș, biblioteca centrală pe ramura instituțiilor administrative de stat și sfaturi populare din Orașul Stalin și biblioteca centrală din ramura transporturi din Sibiu.

În bibliotecile mobile organizate de tovarășul Munteanu Grigore de la biblioteca transporturi din Sibiu, cărțile au fost schimbate de mai multe ori din luna iulie a.c. pînă în prezent. Astfel, la secția drumuri și poduri din Sibiu, unde bibliotecara este ing. Niculescu Liliana, cărțile bibliotecii mobile au fost schimbate de patru ori.

Acestea sînt doar cîteva aspecte din activitatea bibliotecilor sindicale, formate după comasare.

Rezultatele în general frumoase ce au fost obținute, confirmă utilitatea comasării bibliotecilor sindicale.

În sprijinul alegerilor sindicale

În acest an, alegerile sindicale se desfășoară într-o perioadă când oamenii din toate domeniile de activitate muncesc cu râvnă în spiritul Hotărârilor celui de-al 11-lea Congres al P.M.R., pentru realizarea și depășirea celui de-al doilea plan cincinal.

Multe biblioteci au adus o contribuție efectivă în buna pregătire a alegerilor sindicale, intensificând în această perioadă munca cu cartea și legând-o de problemele care preocupă pe membrii sindicatelor.

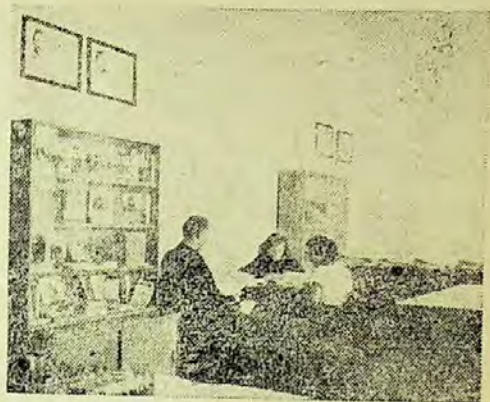
Biblioteca centrală a clubului uzinelor „Steagul Roșu” din Orașul Stalin a organizat în acest sens câteva acțiuni care au avut de scop dezbateră și lămurirea problemelor ce frământă activul sindical din uzină.

Astfel, bibliotecarul Olteanu Constantin luând legătura cu responsabilii colțurilor roșii de la secțiile Rulmenți, Turnători de fontă și Camion, a organizat câte un cerc de citit la aceste secții. Planul de lectură prevedea citirea unor materiale privind alegerile de grupă, de comitete de secții și a comitetului de întreprindere.

Pentru întocmirea acestui plan, bibliotecarul a folosit unele articole din publicația C.C.S. „În ajutorul comitetelor de întreprindere” care tratau probleme ce interesează pe organizatorii grupelor sindicale, pe delegații cu munca culturală și cei cu asigurările sociale și protecția muncii, precum și probleme de producție care intră în atribuția organelor sindicale cum ar fi: contractul colectiv, disciplina în muncă, modificările codului muncii, etc. De asemenea, în planul de lectură figurează o serie de articole pentru popularizarea experienței avansate în muncă.

Materialele de lectură au fost împărțite responsabililor cercurilor de citit cărora li s-a cerut să întocmească câte un plan de acțiune a cărui desfășurare urma să fie controlată de biblioteca centrală.

Activitatea cercurilor a început la 21 septembrie a.c. urmînd să se desfășoare pe etapele fixate în planul bibliotecii

Sala de lectură a bibliotecii clubului „Steagul Roșu” din Orașul Stalin.

centrale. Tot la biblioteca centrală s-a ținut un scurt instructaj cu responsabilii cercurilor asupra modului cum trebuie făcută lectura, recomandîndu-se să se ceară sprijinul unui lector cu experiență care să poată răspunde la problemele ce se vor ridica la discuții. S-a cerut totodată sprijinul președinților de secție.

Primul cerc de care răspunde tov. Tofalvi Berta, care este totodată și bibliotecara secției, și-a început activitatea la colțul roșu al secției de rulmenți. Cercul de citit a fost popularizat prin afișe și convorbiri cu activul sindical al secției. Pentru prima lectură, la care au participat 27 de muncitori, s-au ales două articole: *Probleme pe care să nu le ocolim, Munca culturală în grupă*, acest din urmă articol ridicînd și problema muncii cu cartea în întreprinderi.

Cercurile de citit au loc imediat după încetarea lucrului, pe schimburi. Activitatea lor va continua sub îndrumarea bibliotecii centrale pînă la terminarea alegerilor noilor organe sindicale în uzină.

O altă acțiune organizată în sprijinul alegerilor a fost o seară de întrebări și răspunsuri pentru activul sindical.

Popularizarea acestei acțiuni s-a făcut prin afișe mari așezate în locurile cele mai frecventate ale uzinei. Difuzoarele stației de amplificare au chemat zilnic

activul sindical să participe și să se pregătească pentru seara de întrebări și răspunsuri. La reușita ei a contribuit într-o mare măsură și comitetul de întreprindere care a prelucrat cu toți președinții de secție din uzină importanța acesteia. Biblioteca centrală a procurat cărțile cele mai noi care oglindeau problemele de producție și sindicale, organizând și o expoziție.

Prima întrebare s-a referit la felul cum trebuie pregătită grupa sindicală în vederea alegerilor. Răspunsul a fost dat de președintele secției „Sculărie-rulmenți” care a expus cum s-a pregătit și organizat activul și membrii grupelor sindicale din secția sa pentru acest eveniment. Pentru cunoașterea acestei probleme bibliotecarul a recomandat două cărți apărute în colecția „Biblioteca activistului sindical”: *Ce trebuie să știe activiștii din grupa sindicală și Primii pași ai comitetului nostru de întreprindere* de Marin Florea.

Responsabilul întrecerii socialiste de la secția strungărie a pus întrebarea: „Ce metode trebuie să se aplice pentru ca întrecerea socialistă din secția lui să capete avânt și să contribuie și mai mult la mărirea productivității muncii?” Răspunsul tov. Mirzea Ion, șeful cabinetului tehnic a fost foarte detaliat. Cu mult interes a fost ascultată expunerea vorbitorului referitoare la buna organizare a întregului proces de producție.

Despre întrecerea socialistă a formulat întrebări și președintele comitetului de secție, tov. Mărgineanu, de la sectorul de transport. Răspunzând la această întrebare, tov. Armancu, a indicat metodele cele mai bune pentru munca șoferilor, iar bibliotecarul a recomandat lucrarea *Ce trebuie să știe comitetul de întreprindere sau de secție despre organizarea și conducerea întrecerilor socia-*

liste? apărută în colecția „Biblioteca activistului sindical”.

S-au pus multe întrebări și în ceea ce privește munca culturală, ca de pildă, cea formulată de tov. Cimpoacă: „Ce forme de activitate culturală trebuie să folosească comitetul de secție ca să sprijine direct producția?” Răspunsul a fost dat de către tov. Breger, care a îndemnat pe delegații cu munca culturală să lege activitatea lor de problemele de producție și să organizeze în colaborare cu tehnicienii și inginerii conferințe pe teme legate de producția sectoarelor lor. În această problemă, au fost indicate cărțile: *Munca culturală de masă în sprijinul producției* de I. Pană și G. Buda și alții și *Citeva metode de muncă culturală* de Kulcsár Odön.

La această seară de întrebări și răspunsuri a fost relevată activitatea unor delegați cu munca culturală, care au organizat diferite acțiuni pentru îmbunătățirea calității produselor.

Întrebările puse și răspunsurile date au constituit un valoros schimb de experiență pentru delegații cu munca culturală care au învățat cum trebuie să sprijine producția pe calea acțiunilor culturale.

Seara de întrebări și răspunsuri s-a încheiat cu apelul bibliotecarului care a invitat pe cei prezenți ca în vederea completării răspunsurilor ce li s-au dat la întrebările puse, să citească și alte materiale care se află la bibliotecă și care le stau la dispoziție luându-și angajamentul de a organiza și în viitor diferite acțiuni pentru membrii sindicatului din uzină.

Prin activitatea sa, biblioteca centrală a clubului uzinelor „Steagul Roșu” a contribuit la buna pregătire a alegerilor sindicale.

Cărți în cinstea Lunii prieteniei romino-sovietice

A. GERARD

Pentru sărbătorirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie vitrinele librăriilor noastre se îmbogățesc cu noi cărți din literatura rusă și sovietică.

Cititorii le răsfoiesc cu drag căutând să-și regăsească o veche cunoștință sau să-și facă un nou prieten. Anul acesta ei au găsit în librării noi traduceri deosebit de valoroase.

Astfel, prietenii lui Goncearov, cunoscut la noi în special prin romanul *Oblov* pot urmări acum călătoria autorului pe mări și oceane cu *Fregata Pahlada*.

Amatorii de poezie pot cunoaște pe cel mai mare poet gruzin Șota Rustaveli, al cărui poem *Viteazul în piele de tigru* scris acum aproape opt secole, constituie și azi o încântare pentru cititori.

Pentru cei ce sînt pasionați în cunoașterea istoriei popoarelor, romanul lui Șisikov *Emelian Pugaciov* îi va introduce în mijlocul evenimentelor tumultuoase care se desfășurau în Rusia pe la mijlocul veacului XVIII.

Specialiștilor din domeniul artei și literaturii li se adresează lucrările: Gorki-*Despre literatură*, culegere importantă de articole literare, care apare în întregime pentru prima dată în traducere românească cît și primul volum de *Studii* de V. V. Stasov.

Pentru toți cei interesați în studiul literaturii, studenți și profesori, propagandiști sau simpli iubitori ai literaturii, studiul lui Ozerov *Chipul comunistului în literatura sovietică*, le va fi deosebit de folositor.

În urma repetatelor cereri ale cititorilor s-a reeditat în anul acesta trilogia lui Gorki: *Copilăria mea*, *La slăpin* și *Universitățile mele*. Ele au apărut

acum în colecția „roman-gazetă” tocmai pentru a avea un tiraj cît mai mare și un preț mai redus.

O carte mult așteptată pe drept cuvînt de cititori a fost romanul lui Leonov — *Pădurea rusească*. Publicat în Uniunea Sovietică în 1954 el a stîrnit mult interes nu numai printre scriitori, ci și în masa largă a cititorilor. Este imposibil ca odată ce începi să citești această carte să o lași din mînă; talentul lui Leonov te cucerește din primele pagini. Poezia naturii ruse vibrează aici cu putere, iar frumusețea pădurii ruse devine un simbol al Rusiei, al poporului ei, al tradițiilor sale naționale. Apărarea pădurii ruse înseamnă apărarea patriei, dezinteresul față de ea înseamnă trădare.

Pe fondul acestei idei centrale Leonov și prezintă eroii principali ai cărții. Profesorului universitar de silvicultură Vihrov, figură de savant, autor a numeroase lucrări științifice, i se aduc acuzații grave de către un „prieten” și coleg al său Grațianski. Adevărul despre aceste acuzații vrea să-l afle și tînăra Polia, fata lui Vihrov, despărțită de tatăl ei încă din copilărie. Ea vine acum să studieze la Moscova și trebuie să-și rezolve în primul rînd această problemă de conștiință. Urmărind eroina în cercetările sale vom culege rînd pe rînd toate mărturiile despre trecutul și prezentul tatălui ei.

Într-o atmosferă de basm îl întilnim pe micuțul Ivan Vihrov fiu de „mujic” asistînd la despuerea pădurilor de către capitaliști. Intreaga natură freamătă. Cînd negustorul Knișov doboară pentru distracția sa cel mai bătrîn ar-

bore din pădure, ai impresia că toporul său se împlință într-o ființă și că singele trebuie să țîșnească din trunchiul acestui arbore. Oamenii, mujicii, amuțesc; natura întreagă își plînge semenul, numai „Pinul stătea ca înainte învăluit în strălucirea lui înghețată: încă nu știa că murise“.

Se poate că această durere a micuțului Ivan, această dragoste a lui pentru pădure să se fi transformat în timp în nepăsare? Acestei întrebări trebuie să-i dea răspuns cititorul prin intermediul Poliei.

Și fiecare pagină va întregi imaginea pe care nemărturisit dorești să ți-o formezi despre Vihrov: aceea a unui savant de valoare, integru și modest, adînc devotat patriei sale. Cu cită putere răsună cuvintele sale la lecția inaugurală ținută în fața viitorilor studenți silvicultori: „explicați cu răbdare copiilor — spune el — că pădurea intră în noțiunea de patrie, că sentimentul patriotic este întotdeauna direct proporțional cu cantitatea de muncă personală prestată pentru patrie“. Și nu întîmplător cartea se termină cu Marele Război pentru Apărarea Patriei, cercarea cea mai de răspundere a atitudinii omului față de patria sa. Dragostea cititorului pentru savantul Vihrov i se opune ura și disprețul pentru Grațianski care vrea să se ridice stînd pe umerii celui ce merge înainte. Demagog, înzestrat cu darul oratoriei el își întemeiază întreaga sa carieră și înțînfică pe împroșcarea cu noroi a „prietenului“ său. Chipul lui Grațianski descris atît de precis și cu atîta relief, sublinierea trăsăturilor sale caracteristice face ca acest personaj să devină un simbol al individualismului meschin, nepăsător față de tot ceea ce nu contribuie la propria lui bunăstare.

Și chiar atunci cînd închizi cartea ți se pare că auzi o fermecătoare muzică despre pădurea rusească și despre toți cei ce au știut să o apere cu îndrăgire.

Prietenilor literaturii sovietice li se aduce încă un dar: volumul de *Schițe și nuvele* de Ovecikin.

Pe acesta îl cunoaștem ca un scriitor curajos, în special prin cuvîntul său la cel de-al II-lea Congres al Uniunii Scriitorilor din Uniunea Sovietică. Pînă acum în traducere romînească au apărut numai citeva povestiri și reportaje în colecția „Lectura“.

Ovecikin este un adînc cunoscător al satului sovietic: el trăiește la țară în mijlocul eroilor povestirilor sale, cunoaște lucrurile în profunzime și redă esențialul momentului respectiv. El își iubește eroii, îi înțelege, suferă și se bucură alături de ei, dar nu se sfiște deloc să arate și ce este greșit, ceea ce face ca uneori treaba să nu meargă așa cum ar trebui. Și poate că tocmai acest curaj, această îndrăzneală, izvorită din dragostea pentru poporul său, îl apropie de inima cititorului, îi cîștigă încrederea sa. Ovecikin spune lucrurilor pe nume, indiferent cine este acel împotriva căruia se îndreaptă critica sa usturătoare, aspră.

În centrul volumului lui Ovecikin stă ciclul „Zile de lucru într-un raion“. Inșuși titlul ne arată hotărîrea scriitorului de a cerceta cotidianul, de a arăta oamenii obișnuți, alegînd conflictele cele mai importante. Urmărim astfel de-a lungul celor patru schițe ale acestui ciclu scrise în perioada 1952—1954 o singură povestire despre viața colhoznică și despre viața de partid. Cu cită putere redă Ovecikin figura lui Martinov, secretarul Comitetului raional de partid, priceperea, principialitatea, tactul, intransigența sa. El a vrut totdeauna să cunoască adevărul și nu s-a sfiit să-l arate, înfruntînd orice persecuții: esențialul este că încrederea lui în partid a rămas neclintită. El introduce un adevărat spirit partinic în viața raionului, chiar dacă aceasta spulberă viața „călduță“ cu care s-au obișnuit unii oameni cu munci de răspundere. Trimiterea în funcție de președinți de colhozuri a unor oameni capabili, dar anchi-

lozați prin birouri, campania împotriva ședințomaniei, a discursurilor găunoase și a discuțiilor „pregătite“ va reinvia viața întregului raion dezlegînd energii ce fuseseră ferecate.

Dar pe Moș Greșeală din schița *Greșeală* nu avem oare impresia că l-am întilnit și noi undeva? Deprins să spună totdeauna ce gîndește și să facă ce crede el că e bine, în urma experienței unei vieți întregi, moșul acesta nu e pe placul chiulangiiilor și al elementelor corupte. Iar conducerea colhozului lăsîndu-se convinsă de plîngerile unora din ei îl exclude pe „Moș Greșeală“ din rîndurile colhoznicilor. Moșul e tare amărit dar și tare mîndru. Nu se va duce să explice, să arate cum stau lucrurile. El va rămîne un „individual“ pînă în clipa cînd va întilni un activist care cu tact și pricepere îl va hotări să și spună păsul, să revină în colhoz.

Și așa străbătînd paginile povestirilor lui Ovecikin faci cunoștință cu „mecanicul orb“, cunoști împrejurările în care acesta și-a pierdut vederea, ești adînc emoționat de forța lui morală, de străduința sa de a-și înfrînge invaliditatea pentru a fi folositor colectivului; cunoști apoi pe Praskovia Maximovă și mulți alți eroi ai schițelor și nuvelor lui Ovecikin care-ți devin apropiați și dragi

Și dacă uneori rîzi cu poftă atunci vinovat este umorul sănătos al scriitorului, umor ce se întilnește cînd cald, plin de duiosie, cînd cu accente de puternică satiră.

Dar să ne întoarcem la un scriitor bine cunoscut nouă — Feodor Gladkov. O nouă traducere din opera sa, romanul *Energia*, vine să ne întregească cunoștințele noastre despre opera sa.

Ne aflăm pe șantierul unor mari lucrări de hidroenergetică în perioada primului plan cincinal al Uniunii Sovietice. Oamenii au fost obligați pînă acum să lucreze în special cu arma în mînă pentru revoluție. Ei trebuie să se obișnuiască să lupte cu alte greutăți, cu greutățile muncii constructive și aces-

FEODOR GLADKOV

Energia

ROMAN

tea sînt imense. Golurile de producție provocate de țărani spărgători de piatră care părăsesc șantierul, sabotajul organizat pe scară largă în aprovizionarea șantierului cu utilaje și materiale sau prin explozii directe la locul de muncă, incendierile fabricilor, aruncarea în aer a podului, lupta grea a cadrelor tehnice pentru turnarea betonului într-un ritm record, iată numai cîteva din aceste greutăți. Ele îți reamintesc de *Cimentul* lui Gladkov, de conflictele puternice de acolo impuse parcă pe o scară și mai accentuată. Și nu te miră cînd alături de Miron Vatadin secretarul Comitetului de partid al șantierului îl reîntilnești pe neuitatul Gleb Ciomalov.

Pe acest șantier asیști la turnarea betonului; se pare că este o simplă tehnică. Dar lucrul cel mai important este tocmai proba pe care o dau oamenii, energia care se descătușează în timpul acestei construcții. În acest proces suferi sau te bucuri împreună cu eroii cărților, iubești sau urăști odată cu ei, te simți legat și mai mult de acest puternic popor.

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

ÎN AJUTORUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI POLITEHNIC

A. ELENEVSKAIA
ȘI G. ȘEVELEVA

Directivele Congresului XX al P.C.U.S. cu privire la cel de-al șaselea plan cincinal, subliniază necesitatea introducerii învățămîntului politehnic în școli. În îndeplinirea acestei sarcini, bibliotecile de copii trebuie să participe activ îmbunătățind difuzarea cunoștințelor tehnice.

Cum se achită lucrătorii bibliotecii de copii „A. M. Gorki” de această sarcină?

În primul rînd bibliotecarii au revizuit fondul lor de cărți tehnice. La această muncă i-au ajutat biologul V. Marcev, fizicianul Veinștein și alți profesori ai școlii medii. Ei au ales în primul rînd cărțile care trebuie recomandate. La secția de împrumut, cărțile în ajutorul învățămîntului politehnic au fost puse pe polițe speciale, iar în sala de lectură ele au fost aranjate la sfîrșitul fiecărei rubrici cu un despărțitor special.

De pildă, la sfîrșitul rubricii „Tehnica” noi am așezat cărți ca: *In ajutorul tînrului tehnician*, *Electrotehnica la detașamentul de pionieri*, iar la rubrica „Matematica” cărți ca *Matematica vie* a lui Perلمان și altele.

În urma analizei fondului s-a văzut că bibliotecii îi lipsesc cărți într-o serie de probleme. Astfel, au fost puține cărți despre energia atomică, despre radio-tehnică și despre construcția de mașini. Biblioteca a căutat să completeze aceste goluri, cumpărînd cărți ca: *Primul meu aparat de radio* de Borisov, *Energia atomică* de Leșkovțev și altele.

După constatările noastre mulți cititori tineri nu știau că la bibliotecă se găsesc cărți tehnice de popularizare. Se punea problema informării cititorilor despre cărțile care pot veni în ajutorul

tehnicianului tînr. În acest scop bibliotecă a organizat în septembrie și octombrie 1955, cîteva emisiuni prin radio despre cărți de tehnică pentru copii. În sala de lectură și la secția de împrumut au fost amenajate expoziții de cărți pe următoarele teme: *Tehnica din jurul nostru*, *Chimia la fiecare pas*. Deosebit de frumoasă a fost expoziția *Invață singur să pîleşti, să tai, să brodezi și să crești diferite plante*. La expoziție au fost expuse următoarele cărți: *Mîini pricepute* de Rikunin, *Pionierul tînr de Korșun*, *Tinerii de la cercurile de lucru manual* și altele.

Cărțile au fost împrumutate mereu. În cîteva luni au fost împrumutate, dintre titlurile expuse, mai mult de 200 de cărți.

Interesul cititorilor față de cărțile de tehnică popularizată a întrecut toate așteptările bibliotecarilor. S-a simțit nevoia ca, în afara expoziției, să se întocmească liste de recomandare; acestea au cuprins aproape 30 cărți de tehnică, fizică și chimie. Pentru a populariza pe o scară și mai largă cărțile în ajutorul învățămîntului politehnic a fost întocmit un fișier cu următorul titlu: *Să învățăm, să cunoaștem, să știm*. Cărțile au fost grupate pe următoarele teme: *Istoria tehnicii*, *Tehnica de astăzi*, *Tehnica viitorului*, *Cărți despre muncă și profesii*, *Munca pionierilor și a școlarilor*, *Ce să citim despre matematici*, *Ce să citim despre botanică*, *Ce să citim despre geografie*.

În afara cărților, fișierul mai cuprinde și articole din ziare și reviste ca, de pildă, „Pionier” și „Tehnica Molodeji”. De

acest fișier se folosesc nu numai cititorii, ci și bibliotecarii.

În revistele „Znanie-sila” și „Tehnica Molodeji” pot fi găsite multe sfaturi practice pentru tinerii tehnicieni. Multe dintre acestea sînt publicate în diferite suplimente. Pentru a veni în ajutorul cititorilor, aceste materiale au fost culese într-un album cu titlul *Meșterul tînăr*. În album sînt adunate toate suplimentele care conțin sfaturi practice în ceea ce privește felul cum trebuie să fie un aparat de fotografiat, un radio, diferite aparate de fizică, escavatoare și altele. Tot aci se pot găsi sfaturi privind felul cum se poate decupa, lipi și broda.

La bibliotecă se află de asemenea, un album intitulat *Tinerii micuiriiniști* în care sînt adunate mai mult de 150 de articole despre munca tinerilor micuiriiniști, decupate din ziarele „Pionerskaia Pravda” și „Orlovski comsomolet” precum și din revistele „Vojatii”, „Pioner”, „Semia i șkola”. Materialele din album sînt împropățate în permanență.

Tinerii cititori folosesc aceste materiale la pregătirea lecțiilor de botanică și la efectuarea lucrărilor agricole de pe terenul școlii.

Ambele albume sînt viu prezentate și atrag atenția școlărilor prin frumoasele ilustrații și coperta colorată. Cititorii le consultă cu plăcere, copiază desene și se arată de multe ori foarte necăjiți, că nu le pot împrumuta ca pe o carte.

Biblioteca nu a uitat nici pe micii cititori. Pentru ei a fost întocmită următoarea listă de recomandare: *Alegeți după gust cărți despre ocupații preferate*. Odată cu lista de cărți au fost afișate copertile respective și mici adnotări ale cărților. Astfel, în josul copertii cărții lui Maiakovski *Ce să fiu* a fost scrisă următoarea inscripție: „Citește această carte și gîndește-te ce vrei să fii, cînd ai să te faci mare”, sub cartea lui Z. Alexandrova *Sarafancik* s-a pus următoarea inscripție: „Sarafanul lui Tanea a crescut pe cîmp. Citește această carte și vei afla ce s-a întîmplat”. Despre cartea lui S. Baruedina s-a scris următoarea apreciere: „Svetlana ajută pe cei decăsași și pe toți cunoscuții. Ea s-a dus să viziteze pe mama ei la fabrică, iar ce a văzut acolo vei afla dacă vei citi cartea”. De asemenea adnotări sînt însoțite și cărțile lui S. Marșak, G. Ladonșikov, N. Naidinov.

Micii cititori consultă cu multă plăcere desenele vii de pe pliant, citesc cu ușurință adnotările și se obișnuiesc cu timpul să-și aleagă singuri cărțile. Numai într-o singură lună, ei au împrumutat

17 din cărțile ale căror coperti fuseseră expuse pe pliant.

Expoziția de cărți, lista de recomandare, fișierul, pliantul, toate împreună formează colțul „În ajutorul meșterului tînăr”.

Aci bibliotecarii organizează convorbiri asupra felului cum se poate alege o carte și ce se poate învăța din ea.

V. I. Grițuk, responsabilă sălii de lectură invită de obicei cititorii să ia cunoștință de materialele ce se află la colțul „În ajutorul tînărului meșter”, discutînd cu ei diferite probleme legate de alegerea și însușirea celor scrise în cărți.

Zilnic cititorii consultă cărțile de la expoziție, caută în fișier, sau sînd comod în fotolii, decupează modele din album.

Venind la bibliotecă, copiii aduc de multe ori modele, desene, broderii făcute de ei după cele citite în cărți și povestesc cu plăcere cum au reușit să le confecționeze. Acest fapt a făcut ca bibliotecarii să organizeze o expoziție cu lucrările efectuate de copii.

La secția de împrumut a fost afișat următorul anunț:

„Tineri cititori!

Între 29-30 octombrie va avea loc un concurs al modelelor, desenelor, broderiilor și împletiturilor voastre. Cele mai bune vor fi premiate. Cei doritori să participe la concurs se pot înscrie în sala de lectură”.

Bibliotecarii au discutat cu copiii despre concurs și le-au propus să participe la expoziție. Mai mult de 30 de școlari și-au exprimat dorința de a lua parte. Pentru ca să nu stingherească mersul școlii s-a stabilit ca pregătirea concursului să dureze timp de o lună. Primele lucruri de mînă au început să sosească la bibliotecă cu mult înainte de termenul stabilit. Mișa Voronin, elev din clasa III-a de la școala 28 a adus două jucării decupate „Vulpea” și „Iepurele” și modelul unui tanc, făcut din hirtie. Totul a fost foarte corect executat, se vedea că Mișa a lucrat destul de mult la ele. Galea Filipova (elevă din clasa 7-a, școala 32), a adus broderiile ei și un lămîi cultivat de ea. Liuda Sobeskaia (elevă din clasa 5-a, școala 32) a adus tablouri brodate pe pînză.

Aceste prime exponate au fost așezate lingă anunț. La 15 octombrie s-au terminat pregătirile și s-a deschis expoziția. Exponatele au ocupat un perete întreg și o masă. Școlarii veneau în grupuri, și citeodată întreaga clasă, să viziteze

expoziția. Ea a fost vizitată, de asemenea, de mulți părinți și profesori.

La expoziție s-au organizat convorbiri asupra importanței lucrărilor efectuate de expozanți și a cărților care îi ajută la executarea lor.

Cu ocazia concursului s-a organizat o consfătuire cu cititorii pe tema *Cum ne ajută cărțile în muncă*.

Consfătuirea a ținut două zile, deoarece mulți cititori tineri au vrut să povestească despre munca lor și să-și împărtășească experiența.

Volodea Kuzin, elev din clasa 8-a a școlii medii 32 a povestit cum a construit modelul unui planor. El a fost mult ajutat de cartea lui Kostenko și Mikirtumov *Modele plutitoare*. Volodea a recomandat-o prietenilor săi, membri ai cercului de aeromodelaj. El a arătat cu mândrie tinerilor entuziasmați un planor din expoziție, care a ocupat primul loc la întrecerea regională a modelistilor din aviație.

Liuda Sobeskaia și Galea Filipova au arătat frumoasele lor broderii, povestind cum au ales culorile și cum au izbutit să realizeze lucrări de artă.

„Îmi place mult să fotografiez — a spus Lena Paneanov — dar nu am aparat. De aceea, am hotărât să fac singură unul“. Multe cărți a citit Lena. Deosebit de mult i-a ajutat cartea lui D. Buniamovici *Cartea tinărului fotograf amator*. Studiind-o cu atenție și punând în aplicare cele studiate, Lena a reușit să-și construiască singură un aparat. Ea a arătat primele fotografii făcute cu acesta, după care a fotografiat pe participanții la consfătuire. În prezent, Lena vrea să-și facă un aparat de radio în care scop citește despre radio. În total au luat cuvântul la consfătuire 12 tineri cititori.

Profesorul E. I. Veinștein a tras concluziile, laudând pe copiii expozanți pentru capacitatea și perseverența lor.

După o săptămână de la consfătuire a avut loc închiderea festivă a expoziției, cu care ocazie s-au înmănat și premiile pentru cele mai bune lucrări. Din juriul

de premiere au făcut parte A. A. Elenevskaia, responsabilă bibliotecii, E. S. Veinștein, profesor de fizică, V. I. Grițuk, responsabilă sălii de lectură și doi cititori tineri: Serioja Grafin și Ghenea Muzalev.

20 de elevi au fost premiați cu cărți, inclusiv cel mai tânăr participant la concurs, Vitea Marcenko, elev în clasa 2-a de la școala nr. 1. El a fost premiat pentru frumosul și viu coloratul cocoș pe care l-a desenat. În timpul concursului expoziția a fost vizitată de 500 de cititori tineri și 80 de adulți.

Concursul a făcut să crească dorința copiilor de a-și încerca posibilitățile creatoare. Mai mult de 40 de tineri au rugat să li se dea cărți despre lucrul manual.

Datorită lecturilor planificate crește interesul copiilor pentru tehnică. În discuții individuale, bibliotecarii caută să afle ceea ce interesează pe tinărul cititor și cu ce se ocupă acasă. Pe baza acestor discuții i se recomandă 2-3 cărți. Dacă această problemă îl interesează și pe viitor, căutăm să-i întocmim un plan de lectură. Stasea Alehin a început să citească după plan cărți ca: *Tinărul meșter* de Rikunin, *Ajutoare mecanice* de S. Klementov.

Am întocmit un plan de lectură pentru Igor Vasilievski constructor amator de radio, pentru Edina Smatova și Galia Filipova care brodează flori, precum și pentru alții cu preocupări variate.

Mulți elevi, țin jurnale despre cele citite. Irina Gavrilova, elevă din clasa 7-a, a adus la bibliotecă un caiet cu păreri despre cărțile citite de ea. Jurnalul conține și desene, precum și următoarea inscripție: „Dragi copii, vă sfătuiesc să citiți cartea după un plan. Asemenea lectură este interesantă și folositoare. Citind cărți după plan veți afla tot ce vă interesează.“

Făcând bilanțul activității noastre vedem că în 1954 au fost citite 796 cărți despre tehnică, iar în 1955 — 1167 cărți.

Din revista „Bibliotekar“ nr. 7, 1956.

BIBLIOTECA
CENTRALĂ DE STAT
A R. P. R.

MIRCEA TOMESCU

Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R. — biblioteca noastră națională — s-a înființat pe baza unei hotărâri a Consiliului de Miniștri, în iulie 1955.

Noua bibliotecă a fost instalată într-una din cele mai monumentale clădiri din Capitală: în fostul Palat al Justiției, din calea Rahovei, 4.

Ideea înființării unei biblioteci naționale a României a frământat și generația de la 1848. Prin Regulamentul Organic al Valahiei, biblioteca Colegiului Sf. Sava primește drepturile și sarcinile de bibliotecă națională a Țării Românești. În Moldova rolul acesta revine bibliotecii Academiei Mihăilene. Activitatea acestor două biblioteci atinge apogeul în preajma revoluției de la 1848.

După revoluție, când activitatea culturală în limba națională este îngădită prin legi și prin introducerea învățământului în limba franceză, cele două biblioteci lincezesc. Ele sînt reorganizate și încep o nouă activitate însuflețită sub scurta dar rodnică domnie a lui Cuza, care, la propunerea lui N. Kretulescu, decretează în 1864, un Regulament pentru bibliotecile publice. Regulamentul acesta — una din legile progresiste în domeniul bibliotecilor la noi, dar care nu s-a îndeplinit decît în extrem de mică măsură — prevede organizarea a două biblioteci centrale de Stat, cu funcțiuni de biblioteci naționale: una la București și alta la Iași — deci cîte una pentru fiecare din cele două provincii ale tînărului Principat Unit. Tot sub domnia lui Cuza, fondurile acestor biblioteci se îmbogățesc cu prețioase colecții de manuscrise și cărți vechi românești, strînse din mănăstiri în urma secularizării.

Sub domnia lui Carol I, activitatea culturală în România nu numai că nu este sprijinită, dar este și stînjinită. Cele două biblioteci centrale cunosc vremuri vitrege. Biblioteca centrală de la Iași îndeplinește în condiții grele, doar funcțiile bibliotecii universitare, pe care le-a avut de altfel tot timpul. Biblioteca centrală de stat din București, care era despărțită de biblioteca universității, este nevoită să se mute cu chirie dintr-un local în altul, nu primește fonduri pentru achiziții și nici un sprijin din partea guvernelor de atunci, la cîrma cărora se aflau adesea și „oameni de carte”. În aprilie 1901, printr-o lege samavolnică întocmită de Dimitrie Sturdza, șeful guvernului atunci la putere și totodată președinte al Academiei Romîne, Biblioteca Centrală de Stat este desființată, iar fondurile ei trec la Biblioteca Academiei.

Din 1901 pînă la înființarea Bibliotecii Centrale de Stat a R.P.R., România n-a avut o bibliotecă națională. Cea mai importantă bibliotecă din țara noastră, Biblioteca Academiei R.P.R. a îndeplinit rolul bibliotecii naționale numai parțial, mai ales în ceea ce privește strîngerea tezaurului culturii naționale, muncă pentru care a depus eforturi deosebite.

În anii puterii populare, prin grija partidului și guvernului, numărul bibliotecilor a crescut imens față de trecut, activitatea unor biblioteci regionale și raionale este în continuă dezvoltare, iar, pentru satisfacerea cerințelor cititorilor, ritmul de muncă, de informare în bibliotecile științifice trebuie să fie altul decît în trecut. Se impunea deci existența unui centru bibliotecar, care să îndrume activitatea acestora, care să experimenteze și să popularizeze cele mai bune metode de muncă cu cartea, care să ajute bibliotecile în munca de informare a cititorilor. Acest centru este Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R.

Dar sarcinile Bibliotecii Centrale de Stat sînt mult mai numeroase, decît cele amintite pînă acum.

Ca bibliotecă națională ea urmărește să strângă în fondurile sale întregul patrimoniu al culturii noastre naționale. În acest scop biblioteca se bucură de dreptul de depozit legal, primind în mod obligatoriu tot ce se tipărește în țara noastră.

Fondul de bază al Bibliotecii Centrale de Stat este constituit din publicațiile fostei biblioteci a Ateneului Român. La acest fond s-au adăugat lucrări preluate de la Fondul de Stat al Cărții, precum și publicații cumpărate de la Anticariat. Biblioteca achiziționează în mod curent publicații noi din țară și din străinătate.

Până în prezent colectivul bibliotecii a reușit să prelucreze și să pună la dispoziția cititorilor săi circa 250.000 volume.

În fondul de publicații al Bibliotecii Centrale de Stat se află lucrări valoroase: incunabule, cărți vechi românești, periodice unice — unele necunoscute pînă acum —, etc. Biblioteca a reușit să strângă pînă acum și un fond de manuscrise și corespondență (din care amintim: un manuscris al lui C. Dobrogeanu-Gherea, un altul al lui Ion Chica, manuscrisul romanului *Enigma Otiliei* de acad. Gh. Călinescu, scrisori semnate de Vlașu, Ibrăileanu, Sadoveanu etc.). Biblioteca a achiziționat pînă în prezent numeroase hărți și gravuri din care multe referitoare la țara noastră.

Biblioteca Centrală de Stat este centrul național de schimb de publicații cu străinătatea. Ea face un larg schimb de publicații în primul rînd cu bibliotecile naționale din alte țări. Pînă în prezent biblioteca are legături de schimb cu o serie de biblioteci din U.R.S.S. (Biblioteca V. I. Lenin, Biblioteca Fundamentală a științelor sociale, etc.), R.P.F. Iugoslavia, R. P. Ungară, R. P. Polonă, R. Cehoslovacă, R.D.G., Anglia, Argentina, Brazilia, India, Franța, Italia etc. Legăturile de schimb de publicații cu străinătatea se lărgesc continuu.

În cadrul acestor schimburi, biblioteca urmărește să strângă tot ce apare în străinătate în legătură cu cultura noastră; opere ale scriitorilor români apărute în diverse țări, precum și lucrări despre țara noastră. În afară de publicațiile de acest gen, biblioteca procură prin schimb lucrări de știință și tehnică din diverse domenii, lucrări de ideologie, scrieri despre diverse țări precum și numeroase reviste și ziare.

Pe lângă schimbul de publicații, biblioteca practică schimbul de microfilme. Pe această cale, biblioteca dorește să procure microfilme după vechile manuscrise românești, aflate astăzi în biblioteci străine.

În vederea întăririi legăturilor culturale între țara noastră și alte țări, precum și pentru a face cunoscute specialiștilor de peste hotare colecțiile prețioase existente în bibliotecile noastre, Biblioteca Centrală de Stat colaborează la unele lucrări științifice cu caracter bibliografic întocmite pe plan internațional sub auspiciile U.N.E.S.C.O. (de pildă *Index translationum* pe 1955 și 1956, *Repertoriul internațional al surselor muzicale de pînă la 1800*). De asemenea, biblioteca face schimb de informații bibliografice sau întocmește bibliografii pentru unele instituții similare din străinătate.

În afară de sarcinile menționate mai sus, de întocmirea de lucrări științifice din care primele se vor publica în anul viitor, sau de întocmire de materiale metodice și bibliografice, programe și manuale de învățămînt bibliotecar, Biblioteca Centrală de Stat desfășoară și activitatea cu cititorii. În cursul lunii septembrie a.c. biblioteca și-a deschis primele săli de lectură. Numărul mare de cititori înscriși încă în primele zile, arată că înființarea Bibliotecii Centrale de Stat corespunde și unei necesități de lectură și studiu a unei mase largi de muncitori, profesori, tehnicieni, ingineri, oameni de știință, studenți, etc. În anul viitor, biblioteca intenționează să mărească numărul sălilor de lectură și să le organizeze pe domenii: marxism-leninism, științe naturale și matematică, medicină, agricultură, tehnică, artă, literatură, etc. Numărul locurilor în aceste săli de lectură va fi de aproximativ 1200. De asemenea, biblioteca dorește să deschidă o sală de audiții muzicale individuale, precum și o sală de lectură pentru orbi.

Începînd din anul viitor, cititorii noștri vor putea fi serviți în mai largă măsură nu numai cu publicațiile existente în fondul bibliotecii, ci și cu lucrări ce se află în alte biblioteci din țară și chiar din străinătate. Lucrările din bibliotecile din străinătate se vor putea consulta îndeosebi pe bază de microfilme.

Acestea sînt numai cîteva aspecte din activitatea pe care va desfășura-o Biblioteca Centrală de Stat. Pentru a putea îndeplini multiplele sarcini ce-i revin și a servi pe cititori în bune condiții, biblioteca are de învins o serie de greutăți și de înlăturat unele lipsuri. Dar, prin munca însușită a colectivului ce lucrează în această bibliotecă, prin sprijinul pe care-l vom primi, sîntem convinși că vom învinge aceste greutăți și vom înlătura lipsurile, dorința noastră a tuturor celor ce activează în Biblioteca Centrală de Stat fiind de a face din biblioteca noastră un factor de dezvoltare a științei biblioteconomice, de răspîndire și popularizare a culturii și științei românești.

REVISTA REVISTA BULETIN REVISTA REVISTA

FONDUL DE PERIODICE

ÎN BIBLIOTECĂ A ACADEMIEI R.P.R.

GEORGETA RADUICA
Bibliotecar șef la Biblioteca Academiei
R.P.R.

Înainte de anul 1948 în Biblioteca Academiei Române existau 19.000 titluri de periodice în cca. 300.000 volume. Astăzi, fondul respectiv se ridică la 29.200 titluri în peste 500.000 de volume.

Fondul de periodice cuprinde tot felul de publicații cu caracter de periodicitate: ziare, reviste, calendare, almanahuri, buletine, dări de seamă, statistici, anuare, etc. Acest fond se mărește necontenit prin donațiuni, abonamente, schimb și depozit legal.

Pînă în anul 1904, pentru toate imprimările apărute după anul 1830 (anul care încheie epoca veche de tipărituri în țara noastră), nu exista în Biblioteca Academiei decît un singur catalog alfabetic, pe fișe mari, mobile (26x20 cm). Începînd cu anul 1905, folosindu-se metode tehnice moderne, s-a procedat, atît pentru cărți cit și pentru periodice, la întocmirea de cataloage speciale și la reorganizarea depozitelor.

*

Cele mai importante instrumente de muncă ale sectorului de periodice sînt următoarele cataloage:

1) *Inventarul general sau catalogul topografic* (înființat în anul 1905), alcătuit din registre mari. El conține, în ordinea numerică, toate titlurile de periodice aflate în Biblioteca Academiei R.P.R., formînd o singură serie, indiferent de limbă, de epocă, de felul apariției sau de format. Fiecare volum din acest inventar general (43x29 cm.) conține aproximativ 4500 titluri. În catalogul topografic se înscriu următoarele elemente bibliografice: cota (alcătuită din formatul colecției și numărul de ordine), titlul și subtitlul periodicului, durata apariției exprimată în ani de calendar (de ex. 1950-1954), localitatea, proveniența.

2) *Catalogul alfabetic de control* (înființat în anul 1905), numit și *catalog de bază*, cu ajutorul căruia se face identificarea titlurilor. Acesta este întocmit pe

fișe mari, mobile (26x20 cm.) care se păstrează în cutii speciale, format-carte. Catalogul alfabetic de control este cel mai important, deoarece fișa conține multe elemente bibliografice: cota (alcătuită din formatul sau formatele colecției respective și numărul de ordine din inventarul topografic) titlul și subtitlul, instituția editoare, fondatorul, directorul sau redactorul principal, localitatea (sediul redacției). După titlul cu les din primul număr al colecției, se trece și evidența apariției periodicului; anii de apariție sau vechimea, volume, anii calendaristici, fascicole, indexuri, suplimente sau anexe, numere speciale, table de materii. În josul fișei sînt alte două rubrici: una, intitulată „lipsuri” în care se trec lipsurile unicatului; cealaltă intitulată „observațiuni” unde se menționează schimbările de titlu, diferite încetări în apariție, numere omagiale, numere săpirografiate, numere sărite la tipar, etc. În timp ce pagina I-a a fișei alfabetice menționează numai situația unicatului, pagina a II-a prezintă situația lipsurilor de la exemplarul dublet.

3) *Catalogul sistematic* (înființat în anul 1953), este întocmit pe fișe mici (12,50x7,50 cm.) model internațional. Fișa conține elementele bibliografice esențiale, iar în partea superioară a fișei, în stînga, se trece indicele de clasificare, după sistemul zecimal internațional, introdus în Biblioteca Academiei din anul 1915.

4) *Catalogul geografic*, întocmit tot în anul 1953, pe fișe mici, de format internațional, care poartă clasificarea pe țări și orașe, urmată de clasificarea zecimală.

5) *Catalogul cronologic*. Acest catalog este încă în stare de proiect. Cu mulți ani în urmă, s-a întocmit pe fișe, lipite în registru un catalog cronologic, pentru periodicele apărute în țara noastră între 1820-1881.

Instrumentele de bibliotecărie descrise la punctul 1-4 se află la Serviciul perio-

dicelor. Pentru buna organizare a acestui serviciu, s-a creat și un mic catalog provizoriu, cu fișe de evidență, unde se culege amănunțit evidența publicațiilor zilnice și lunare. De două ori pe an, această evidență se trece în mod restrâns și pe fișa alfabetică, de control.

În încăperea cu fișiere de lingă sala de lectură se află la îndemâna publicului: catalogul alfabetic și catalogul zecimal (ultimul în curs de completare), ambele pe fișe mici. Catalogul geografic așteaptă și el să fie reprezentat în acest sector.

Spre deosebire de alte periodice străine, periodicele rusești și sovietice (1760 titluri în 25.000 de volume), deși sînt incluse în catalogul topografic general al Serviciului periodice, sînt deservite pentru cititori cu ajutorul unor cataloage speciale. Aceeași situație se întâlnește și pentru fondul de periodice chinezești și coreene.

*

Operațiile principale prin care trec periodicele intrate în Biblioteca Academiei R.P.R. sînt:

a) *înregistrarea continuărilor*: dacă o publicație este în curs de apariție, evidența se culege pe fișa alfabetică, de control;

b) *înregistrarea titlurilor noi*: la sosirea unui titlu nou (după ce același lucru se verifică cu ajutorul catalogului alfabetic de control), se redactează fișa de bază, se stabilește indicele de clasificare și se multiplică fișele pentru diferitele cataloage. Apoi periodicul este trecut în catalogul topografic general și se clasează fișele după natura catalogului: alfabetic, zecimal ori geografic, pentru cataloagele publice și de serviciu.

Sala de cataloage

În cataloagele periodicele, pe lingă „fișele principale” există și „fișe secundare”, reprezentînd diferite schimbări de titlu, în aceeași limba sau în limbi străine și care, toate se trimit la titlul cel mai vechi. Aceeași procedură există și pentru titlurile alcătuite din inițiale, fișa secundară trimițînd la titlul întregit; tot astfel se procedează și în cazul fișelor care fac diferite corespondențe între titluri.

*

După efectuarea tuturor operațiilor tehnice, publicația se ștampilează, se etichetează și se trimite în depozit. Aici, publicația este dată la legat pe volume, pe ani calendaristici sau pe trimestre. Colecțiile vechi, deteriorate, sînt de asemenea controlate și reparate.

Biblioteca Academiei R.P.R. dispune de depozite moderne (clădite în anii 1927-1929), dotate cu rafturi mobile de metal. Depozitele de periodice-unicate ocupă 3 etaje și se află în vecinătatea sălilor de lectură și a serviciilor Bibliotecii.

Spre deosebire de cărți pentru care s-au fixat 5 formate, pentru periodice există 4 formate:

I 27 cm ; III 48 cm ;
II 33 cm ; IV peste 48 cm.

Orînduite în depozite, bine aerisite, spațioase și luminoase, frumos legate (în pînza și în hirtie specială și uneori în piele), cu titlul și cota imprimate pe acoperitor, colecțiile de periodice sînt așezate de la stînga la dreapta și de jos în sus, formatul cel mai mic pe polițele de sus ale raftului, iar formatele mai mari pe polițele de jos. Publicațiile cu mai multe formate (acest lucru se menționează întotdeauna în cotă), sînt rîspîndite în depozite, la formatele respective.

Un serviciu special, ajută ca din depozite publicațiile să circule la sălile de lectură și înapoi, după cerințele cititorilor. Spre deosebire de cărți, la periodice, atît pe fișe cît și pe colecții, se trece înaintea cotei și inițiala P=Periodice, pentru a determina mai ușor acest fond.

*

Fondul de publicații apărute la noi pînă în zilele noastre, este foarte bine reprezentat. În Biblioteca Academiei R.P.R. se află aproape tot ceea ce a apărut în țara noastră, indiferent în ce limbă, periodice scoase de romîni peste hotare, cum și periodice referitoare la țara noastră, scoase de străini, peste ho-

tare. După anul 1948, pe lângă fondul național, s-a îmbunătățit simțitor și fondul străin științific, bine reprezentat mai ales în: tehnică, medicină, matematică, agricultură, biologie, cum și în ramura biblioteconomiei și bibliografiei. (Uneori, sosesc din străinătate numere din periodice, microfilmate, care se studiază în biblioteca noastră cu ajutorul unor aparate moderne.

Biblioteca Academiei R.P.R. care adăpostește în sinul ei cele mai vechi documente privind istoria Țărilor Românești, cele mai frumoase și valoroase manuscrise românești, primele incunabule românești precum și incunabule și ediții „princeps” din literatura clasică universală, posedă și cele mai vechi periodice românești apărute cu caractere cirilice:

— Chrestomaticul românesc. Cernăuți, 1820 (Fasc. I-a) scos de Teodor Racocce.

— Biblioteca Românească... Buda, 1821, 1829-1830, 1834. Redactor Zaharia Carcalechi.

Apoi gazetele scoase de I. Eliade Rădulescu, în Muntenia, în prima jumătate a sec. XIX:

— Curierul Românesc, București, 1829-1848, 1859.

— Gazeta Teatrului Național, Buc., 1835-1836.

— Curier de ambe-sexele... Buc., 1836-1847.

Aportul cultural al Moldovei este reprezentat prin gazetele tipărite tot la începutul sec. XIX, de către Gh. Asachi:

— Albina Românească... Iași 1829-1858,

— Le glaneur moldo-valaque... Yassi, 1841.

Cele tipărite de către Mihail Kogălniceanu:

— Alăuta românească. Suplement la „Albina românească”. Iași, 1837-1838

— Foae sătească a Principatului Moldovii. Iași, 1839-1851.

— Dacia literară. Iași, 1840-1859.

— Arhiva românească... Iași, 1840-1841, 1845, 1860-1862.

— Propășirea, foaie științifică și literară. Iași, 9 ian.-29 oct. 1844. Redactori: V. Alecsandri, P. Balș, I. Ghica și M. Kogălniceanu.

Cele mai vechi gazete românești apărute în Transilvania, se află în întregime în Biblioteca Academiei R.P.R. Acestea sînt:

— Foaia Duminecii.. Brașov, 2 Ian.-25 Dec. 1837 scoasă de Ioan Barac. De-

asemena și gazetele scoase de Gh. Bar-

Cel mai vechi periodic românesc: Chrestomaticul Românesc

— Foe literară. Brașov. 1 Ian.-25 Iunie 1838.

— Foae pentru minte, inima și literatura. Brașov, 1838-1865.

— Gazeta de Transilvania. Brașov 1838-1945.

Nu lipsesc nici gazetele scoase de rominii refugiați în occident, către jumătatea sec. XIX, tipărite la Paris:

— România viitoare. Paris, 1850.

— Junimea romana. Paris, 1851.

— Albumul pelerinilor romoeni. Paris, 1851.

— Republica Rumână. Paris. 1851, Bruxelles 1853.

În Biblioteca Academiei R.P.R. se află și cele mai vechi periodice străine, ca de pildă:

— Journal des Sçavans. Amsterdam, Paris, 1665-1691, 1694-1726, 1816.

— Acta Eruditorum. Lipsiae, 1682-1717, 1720-1729.

— Nouvelles de la République des lettres. Amsterdam, 1684-1689, 1699-1710.

*

Biblioteca Academiei R.P.R. se îngrijește să întregască și să păstreze „fondul național” de periodice care oglindesc cultura poporului nostru.

Odată organizat fondul de periodice, s-a început și întocmirea de bibliografii retrospective. Astfel, în anul 1913, Academia Română a tipărit: *Catalogul periodicelor românești* (ziare, gazete, reviste) descriere alfabetică întocmită de Nerva Hodoș și Al. Sadi-Ionescu. Tom I (1820-1906). București, 1913, XXIV + 812 p. În prefață, semnată de Ioan Bănu, primul conservator și adevăratul întemeietor al Bibliotecii Academiei, se face un scurt istoric al presei românești.

De-abia în anul 1955, Biblioteca Academiei R.P.R. transformată în institut științific, a trecut în planul său de cercetări continuarea acestei mari bibliografii naționale, retrospective. Început în luna aprilie 1956, Tomul II din această lucrare, cuprinde perioada: 1907-1920. Un colectiv alcătuit din bibliotecari specialiști și din cercetători științifici, se străduiește să descrie cât mai complet și mai exact, periodicele cuprinse în acest volum. Afară de periodicele care apar anual (almanahuri, anuare, calendare, dări de seamă etc.), și care vor forma un volum aparte, intră în acest tom toate publicațiile românești apărute în țara noastră de la anul 1907-1920 (inclusiv), toate publicațiile străine apărute în țara noastră după anul 1918 (actul Unirii).

toate publicațiile scoase de romini peste hotare, precum și acele scoase de străini și care vorbesc de țara noastră.

Toate elementele bibliografice care se întilnesc la un periodic, sînt descrise aci, în evoluția lor; se arată funcția și valoarea acestor date bibliografice, care pot ajuta oricînd la identificarea unei publicații.

Deosebit, se preconizează și apariția Tomului III, care va cuprinde: supplement (addenda+corrigenda) la Tom I, cum și diferite indexuri la Tom I și Tom II:

— index de titluri (geografic, cronologic, pe materii).

— index de nume (colaboratori, redactori, directori, tipografi).

— index pe limbi.

— index după felul apariției.

Lucrarea se întocmește pe baza colecțiilor existente în Biblioteca Academiei R.P.R. Deosebit, se urmărește să seculeagă din diferite izvoare românești și străine, titluri care nu figurează în cataloagele Bibliotecii Academiei R.P.R. Bogăția de amănunte bibliografice care stau la baza acestei uriașe bibliografii naționale retrospective, va ajuta pe cercetători și istoricii literari să cunoască dezvoltarea presei noastre pe epoci, tinuturi și pe limbi, și să urmărească istoria tipografiei în țara noastră.

În afară de această bibliografie care oglindește „fondul național”, Serviciul de informare științifică întocmește un Catalog colectiv al periodicelor științifice și tehnice străine aflate în principalele biblioteci din R.P.R.

DISCUȚII

Concluzii pe marginea discuțiilor asupra noilor reguli de descriere a publicațiilor

Discuțiile purtate în paginile revistei noastre asupra *Regulilor de descriere a publicațiilor* au scos în evidență o seamă de fapte care merită să fie menționate.

Toți participanții la discuții au subliniat utilitatea unor reguli unitare, încit sîntem convinși că noul manual de descriere a publicațiilor va umple un gol simțit în literatura noastră de specialitate. De asemenea, din discuții reiese constatarea că această lucrare este tot atît de necesară bibliotecilor de masă, cît și celor științifice.

De altfel, unificarea regulilor de descriere a publicațiilor asemănătoare este impusă de motive practice. Pentru înfrumusețarea la timp a cititorilor asupra ultimelor noutăți, fișa cărții trebuie introdusă cît mai repede în diversele cataloage pe care le are o bibliotecă.

Spre această necesitate practică a unificării regulilor de descriere a publicațiilor în bibliotecile științifice și de masă duce și folosirea de toate categoriile de biblioteci a fișelor tipărite de Camera Cărții.

Din aceste motive, unii participanți la discuții au fost de părere de a se întocmi un manual unic al regulilor de descriere a publicațiilor, valabil pentru toate bibliotecile.

După unele păreri, acest manual ar trebui să cuprindă regulile de descriere a acelor publicații, atît în limba romînă, cît și în alte limbi ce există în toate bibliotecile noastre. Altfel, se crede că manualul va fi greu de folosit în bibliotecile de masă, sindicale, raionale și sătești.

Pentru descrierea publicațiilor care nu există decît în fondurile anumitor biblioteci, ca de pildă, cărți vechi, incunabule, publicații în serie, hărți, gravuri etc., ar fi necesar să se întocmească o lucrare separată, deoarece bibliotecile noastre nu au pînă acum un asemenea ghid în descrierea colecțiilor rare din fondurile lor, ceea ce duce la diversitate de descriere a aceluiași material. Unificarea regulilor de descriere și pentru asemenea colecții,

ar înlesni publicarea de cataloage cumulative a unor materiale rare din bibliotecile noastre, ceea ce ar duce la o mai bună informare bibliografică a cercetătorilor.

Majoritatea participanților la discuții au subliniat faptul că orice catalog de bibliotecă se întocmește în primul rînd pentru cititori și numai în al doilea rînd el are și rolul unui material de documentare. De aceea, descrierea publicațiilor nu trebuie să fie complicată, ci e necesar ca ea să cuprindă numai informațiile care ajută pe cititor să identifice cartea căutată și să poată stabili în ce măsură îi poate fi de folos.

Descrierea publicațiilor asemănătoare trebuie să se facă după aceleași reguli în toate bibliotecile. Bibliotecile științifice ar putea adînci descrierea unor publicații, dînd mai multe informații. Noua ediție a regulilor ar trebui să arate sub formă de observații cazurile în care este necesar ca descrierea să fie mai amănunțită în bibliotecile științifice.

În cadrul discuțiilor s-a emis părerea că noua ediție a regulilor de descriere să aibă două părți: în prima parte să se prezinte regulile de descriere a publicațiilor pentru cataloage, iar în a doua cele pentru lucrările bibliografice. Această împărțire după unii specialiști n-ar fi și cea mai potrivită. Descrierea publicațiilor atît pentru cataloage cît și pentru bibliografii alcătuiește un tot și trebuie tratată în mod unitar. Regulile de descriere sînt, în linii generale, aceleași. Deosebiri ce există sînt formale și ele mai adesea se referă la așezarea elementelor în cîmpul fișei. Deci — susțin acești bibliotecari — nu există niciun motiv temeinic de a trata în mod separat descrierea publicațiilor pentru cataloage de cea pentru bibliografii. Eventualele diferențe pot fi semnalate prin observații, acolo unde este cazul.

Necesitatea acceptării formei unice a numelui autorului este recunoscută în mod unanim de regulile de descriere. Discuțiile de acum au scos în evidență

recunoașterea de către bibliotecari a necesității acceptării unei forme unice pentru același autor și atunci când numele acestuia are transcripții deosebite de la o carte la alta, în funcție de limba de imprimare: Cehov, Tschekow. Rezolvarea cea mai practică a cazurilor similare celui de mai sus este cea care recomandă transcrierea în vedeta fișei a formei unice acceptată și de a repeta înaintea titlului forma din limba de imprimare a lucrării.

Unii socotesc că este recomandabilă și completarea pronumelui autorului, atunci când acesta este cunoscut, deci: I. Creangă = Creangă, Ion.

Mult discutată a fost și problema izvoarelor descrierii după foaia de titlu. Ținând seama de rolul descrierii — acela de a dezvălui cititorului subiectul cărții și de a-i da elementele necesare de a stabili dacă îl interesează sau nu cartea respectivă, — precum și de faptul că din motive pur tehnoredacționale o parte din informațiile necesare descrierii sînt imprimate pe a doua pagină a foii de titlu, anumiți autori emit părerea că este recomandabil ca foaia de titlu să fie considerată în totalitatea ei ca izvor al descrierii. Deci informațiile de pe prima pagină a foii de titlu ar trebui completate cu cele din pagina a doua, fără a mai fi incluse între paranteze patrate. În felul acesta cititorii vor putea cunoaște cărțile traduse din alte limbi, numele traducătorului care poate fi o garanție a valorii textului tradus, al ilustratorului etc.

Cititorii bibliotecilor noastre caută din ce în ce mai mult edițiile din clasicii literaturii cu prefețe și studii introductive. Destul de des, aceste prefețe, note bibliografice, studii introductive etc. nu sînt indicate pe foaia de titlu. Iată de ce sînt bibliotecari care cer ca noua ediție a regulilor de descriere să prevadă menționarea obligatorie a informațiilor despre existența prefețelor și studiilor introductive.

Totodată, regulile să stabilească modul în care aceste informații vor fi menționate în descriere. Așa cum au arătat unii participanți la discuții, regulile nu au sarcina de a da definiția „Cuvîntului introductiv”, „Prefeței”, „Notei”, etc., ci numai de a hotărî menționarea acestor informații în descriere, cu numirile date de autor.

Proiectul regulilor de descriere prevede

că dacă o bibliotecă are dintr-o operă mai multe volume, parte din volume dintr-o ediție, iar parte din altă ediție, să descrie aceste volume ca formînd un tot. Unii participanți la discuții, plecînd de la faptul că în practica de bibliotecă ediția nouă a unei lucrări este tratată ca o nouă operă, nu sînt de acord cu procedeul recomandat de proiectul regulilor de descriere. Ținînd însă seama că volumele respective sînt părți ale unei singure opere și că ele alcătuiesc un tot, precum și de faptul că în multe cazuri, o operă astfel existentă în bibliotecă nu se mai poate completa cu volume din aceeași ediție, s-a recomandat ca volumele să fie considerate ca formînd o operă și să fie descrise ca atare. Această descriere ar avea avantajul că ar dezvălui cititorului opera în ansamblul ei — și acest lucru este esențial. Susținătorii acestui principiu socot că este momentul să se încalce rigiditatea unor reguli biblioteconomice, în avantajul intensificării circulației cărții.

Practica de bibliotecă, așa cum arată discuțiile, impune includerea în paginatie și a notei tipografice. Într-adevăr, nota tipografică cuprinde o serie de date care contribuie la individualizarea cărții și care destul de adesea nu pot fi cunoscute decît de aci. De asemenea, în descriere este necesar ca cel puțin bibliotecile științifice să menționeze și extrasele din cataloage sau anunțurile bibliografice ce sînt imprimate la finele unor lucrări, aceste materiale constituind informații prețioase pentru reconstituirea bibliografiei naționale.

Discuții contradictorii s-au purtat în legătură cu descrierea periodicelor. Cert este că în proiectul din 1953, descrierea publicațiilor periodice este tratată sumar, și că noua ediție trebuie să adîncească această problemă.

Discuțiile purtate în paginile revistei noastre au atins mult mai multe probleme decît cele prezentate mai sus. Pornind din practica unor bibliotecari care lucrează de mai mulți ani în munca de catalogare, aceste propuneri coroborate cu cele făcute în cadrul colectivului restrîns însărcinat de Comisia științifică consultativă în stabilirea unor reguli de descriere, ca și cu discuțiile purtate în ședința Comisiei științifice consultative, vor contribui la lămurirea unor reguli complicate de catalogare.

Bibliografia națională în Germania de azi

VIRGIL CINDEA

A dunarea, înregistrarea după principii științifice și descrierea bibliografică a tuturor publicațiilor apărute pe teritoriul țării și a operelor germane publicate în străinătate, constituirea fondului național și întocmirea bibliografiei naționale a preocupat de foarte timpuriu pe bibliografii germani, care și-au consacrat adeseori întreaga viață acestei munci de netăgăduită însemnătate pentru cultura și știința poporului lor.

Ea nu a primit însă o organizare corespunzătoare decît destul de tîrziu și nu sub auspiciile cele mai favorabile. În Franța, strîngerea publicațiilor de această categorie a fost începută în 1731 de Biblioteca Națională. În Anglia, Biblioteca Muzeului Britanic și-a luat aceeași sarcină, în 1753, pentru publicațiile din bibliografia națională engleză. Guvernul rus, începînd în 1837 să publice „Îndexul cărților nou apărute” în *Revișta Ministerului învățămîntului public*, introduce pentru prima oară înregistrarea completă și regulată a publicațiilor rușești noi. La noi, încă din 1831 se creează condițiile unei acțiuni de acest gen, introducîndu-se, prin *Regulamentul Organic*, depozitul legal de publicații și înființîndu-se Biblioteca națională, iar în a doua jumătate a veacului al XIX-lea, Biblioteca Academiei realizează efectiv constituirea fondului național, a cărei descriere bibliografică, științific întocmită de Ion Bianu și Nerva Hodoș, începe a fi publicată, sub titlul *Bibliografia romînească veche*, în 1903. În Germania, abia la 25 septembrie 1912, Uniunea librarilor germani, — *Börsenverein der Deutschen Buchhändler*, — instituție de mare prestigiu, pe atunci aproape seculară, hotărăște crearea unei „Biblioteci germane” (*Deutsche Bücherel*), avînd ca principală sarcină „să adune toată literatura germană și străină din lăuntru țării și întreaga literatură

germană din străinătate, apărută după 1 ianuarie 1913, să o conserve, să o țină la dispoziția cititorilor și să o înregistreze după principii științifice”. Acțiunea, la care se asociază Guvernul Saxon și Municipalitatea orașului Leipzig, era concepută, în parte, de inițiatorii ei, ca o chestiune cu o utilă latură comercială (se făcea, totodată, un apel la editorii germani să trimită noii biblioteci cîte un exemplar din toate publicațiile pe care le imprimau, ceea ce le asigura o bună publicitate), mai mult decît ca o necesitate culturală. Aceasta nu scădea însă din însemnătatea considerabilă a actului lor, prin care se creaa, practic, fondul național al literaturii germane de după 1913. Ceva mai tîrziu, Biblioteca Germană preluă publicațiile bibliografice ale librăriei I.C. Hinrichs din Leipzig, cu sarcina de a le dezvolta și transforma într-o bibliografie națională. În felul acesta luă naștere o instituție și o activitate bibliografică dintre cele mai mari din lume, contribuînd, prin experiența și prin publicațiile sale, la dezvoltarea științei bibliografice și dînd slujitorilor științei și culturii un valoros instrument de orientare într-una din cele mai bogate literaturi.

Inițiativa librarilor din Leipzig era cu atît mai binevenită cu cît în Germania, pe atunci (și chiar după 1913) depozitul legal nu era reglementat pentru toate statele ce compuneau fostul imperiu. Unele state, Bavaria, vechea Prusia, — teritoriul dinainte de 1866, fără Schleswig-Holstein Hanovra și Hesse-Nassau, Württembergul, asiguraseră, prin lege, centralizarea publicațiilor imprimate pe teritoriul lor, ceea ce reprezenta puțin, totuși, față de întreaga producție poligrafică germană. Constituirea fondurilor cuprinzînd tipăriturile naționale — incomplete desigur — la unele biblioteci mai mari, se datorase deci

numai meritelor unor bibliotecari harnici și unor sacrificii materiale locale. Tot unei asemenea străduinți se datorase și publicarea parțială a bibliografiei naționale înainte de 1910. Pentru anii 1700—1810, aceasă sarcină și-o luase Wilhelm Heinsius, cu al său *Allgemeines Bücher Lexikon*, Leipzig, 1812—1817. Christian Gottlob Kayser publică, pentru perioada de după 1750, vestitul *Vollständiges Bücher—Lexikon*, apărut între 1834—1911, și cuprinzând în 36 volume, (pe perioade de cite patru ani), toate publicațiile germane pînă la 1910. Munca lui Kayser fusese, desigur, ușurată de publicațiile bibliografice cu caracter comercial ale casei Hinrichs din Leipzig, care edita inventare semestriale (*Hinrichs Halbjahrskatalog* care începuse să apară, sub alt titlu, încă din 1798 și încetă în 1916) și cincinale (*Hinrichs Fünfjahrs—Katalog*, 13 vol., 1856—1913). Aceste publicații, cuprinzând toate cărțile germane puse în comerț, ordonate alfabetic, după numele autorului și titlul anonimeor, le preia în 1916 *Deutsche Bücherei*, care completează, mai întâi, *Lexiconul* lui Kayser pentru perioada 1911—1914, sub titlul *Deutsches Bücherverzeichnis*. Împreună cu *Halbjahrverzeichnis*, cele două publicații scoase de Deutsche Bücherei sînt doar continuările îmbunătățite, sub nume puțin diferite, ale cataloagelor lui Hinrichs.

Paralel cu activitatea lui Kayser apăruse însă, de la 1826—1835, *Bibliographie für Deutschland*, continuată după 1836 de editorul Brockhaus, care o va intitula *Allgemeine Bibliographie für Deutschland*, transmitînd-o, în 1843, tot lui Hinrichs. Această publicație, preluată și ea de centrul bibliografic din Leipzig, devine, în 1931, *Deutsche National Bibliographie*, în care specialiștii de la *Deutsche Bücherei* vor înregistra însă nu numai cărțile germane noi puse în vînzare, ci toate publicațiile (chiar documente oficiale), apărute pretutindeni, ceea ce dă o nouă valoare științifică voluminosului indice, întrerupt, din nefericire, datorită războiului, în 1940. Pentru realizarea acestei evidențe complete a producției poligrafice germane, redactorii *Bibliografie* nu se mai puteau, desigur, mulțumi cu anunțurile cu caracter comercial apărute în buletinul zilnic *Tägliches Verzeichnis* și incluse apoi în repertoriile semestrial și cincinal. Fu creat atunci un serviciu special de cercetări bibliografice, *Werbeabteilung* (titlu greu de tradus, care înseamnă, aproximativ, *Secția de convingere* a editorilor nepunctuali să depună exem-

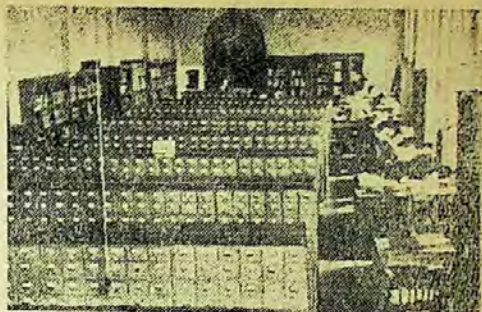
plarul legal), cu sarcina de a veghea ca toate publicațiile din bibliografia națională germană să ajungă la *Deutsche Bücherei*. Această acțiune, desfășurată pe mai multe colective, cu domenii și metode de lucru deosebite, urmărește: lucrările apărute în librării; publicațiile oficiale și administrative; publicațiile academice, tezele sau lucrările editate de institute și școli; publicațiile societăților științifice; publicațiile particulare; publicațiile de orice fel apărute în străinătate. Lucrările astfel strînse sînt descrise apoi în cele două serii ale *Bibliografie* naționale germane: Seria A: *Noi apariții în librării*, cu apariție săptămînală, și seria B. *Noi apariții în afară de librării*, cu apariție bilunară.

Trebuie să menționăm, în sfîrșit, că îndată după război *Deutsche Bücherei* s-a străduit să împlinească lacuna provocată de întreruperea, în 1940, a *Bibliografie* naționale: *Deutsches Bücherverzeichnis 1941—1950*, din care primele volume au și apărut, urmează să cuprindă în șase volume (23—28) „titlurile publicațiilor editate în limba germană, apărute în această perioadă în Germania, Austria, Elveția și alte țări străine, inclusiv zierele apărute în perioada respectivă, cu numeroasele lor modificări, hărțile și cele mai importante publicații care nu apar în librării”, în total 54 fascicole a cîte 160 p. cu descrierea a aproximativ 310.000 titluri.

Astăzi, în afară de cele două serii din *Deutsche National Bibliographie* și de bibliografia retrospectivă pentru perioada 1941—1950 descrisă mai sus, *Deutsche Bücherei* asigură înregistrarea și informarea asupra producției poligrafice germane prin încă zece publicații bibliografice speciale și anume: 1) *Neuerscheinungen der D.D.R.* (publicațiile nou apărute pe teritoriul Republicii Democratice Germane), 2) *Jahresverzeichnis des Deutschen Schrifttums* (evidențe anuale ale bibliografie naționale reunite apoi, pentru perioade mai mari — cinci sau zece ani — în *Deutsches Bücherverzeichnis*), 3) *Bibliographie der Übersetzten deutschsprachiger Werke* (bibliografia traducerilor din limba germană, grupate pe limbi și materii. Apare din 1954 cuprinzînd evidența traducerilor de la 1951 înainte), 4) *Jahresverzeichnis der deutschen Hochschulschriften* (bibliografia anuală a publicațiilor institutelor de învățămînt superior, universități, facultăți etc. care nu se pun totdeauna în comerț, grupate pe instituții), 5) *Deutsche Musikbibliographie*, 6) *Jahresverzeichnis der Deutschen*.

Musikalien und Musikschriften (bibliografia lunară (nr. 5) și anuală (nr. 6) a publicațiilor muzicale sau prietoare la muzică, în sens foarte larg, care numără azi 128 ani de existență), 7) *Bibliographie der Kunstblätter* 8) *Fünfjahrsverzeichnis der Kunstblätter* (evidența trimestrială (nr. 7) și cincinală (nr. 8) a stampelor și gravurilor grupate după numele artiștilor), 9) *Bibliographie der versteckten Bibliographien* (Bibliografia bibliografiilor ascunse — în tratate, lucrări speciale etc. —, cuprinzând aproximativ 13.000 titluri, grupate pe domenii, acordând o deosebită atenție științelor naturii și tehnice), 10) *Jahresverzeichnis der Bibliographien des deutschen Schrifttums* (adaos la publicația precedentă, din care s-a pregătit deocamdată volumul privind anul 1954, cuprinzând toate bibliografiile scrierilor în limba germană, apărute separat sau în studii mai mari).

Alte cîteva publicații bibliografice de aceeași natură, în pregătire (Bibliografia traducerilor operelor din limba germană pînă în 1950; Bibliografia operelor despre Germania și personalități germane (*Bibliographie der Werke über Deutschland und deutsche Persönlichkeit*), Descrierea publicațiilor muzicale apărute între 1940—1955 (*Deutsches Musikschriften-Verzeichnis 1940—1955*); *Fünfjahrsverzeichnis der Kunstblätter 1951—1955*) reprezintă adaosul progresiv la activitatea centrului din Leipzig, expresie a capacității sale de lucru în creștere și a necesității de instrumente bibliografice

Sala catalogului alfabetic de la Deutsche Bücherei din Leipzig.

mereu mai variate și mai complete ale lumii științifice.

Activitatea publicistică de la Deutsche Bücherei cuprinde, în sfîrșit, așa numitele *Leipziger Titeldrücke*, fișele tipărite ale tuturor lucrărilor descrise în *Deutsche Nationalbibliographie*, în *Deutsche Musikbibliographie* și în *Jahresverzeichnis der deutschen Hochschulschriften*. Se livrează, la cerere, fișe (de format internațional) cuprinzînd descrierea publicațiilor germane, din domeniul științific donit, la un preț accesibil (2 pf. pentru cele anterioare acestei date), Deutsche Bücherei imprimă anual peste două milioane asemenea fișe și reprezintă astfel centrul de catalogare al bibliotecilor germane.

Cum reușește Deutsche Bücherei să deslășoare o activitate bibliografică atât de întinsă? Sînt asociați, în această operă, mai mulți factori:

- 1) Interesul editorilor de pre-tutindenți ca activitatea lor să fie consemnată în repertoriul național al publicațiilor germane; numai așa se poate realiza stringerea publicațiilor noi de peste hotarele R.D.G.: Republica Federală, Austria, Elveția, care produc, împreună, majoritatea lucrărilor înregistrate; 2) Inalta calificare și pasiunea cu care lucrează colectivele de bibliografi din Leipzig, capabili să depisteze și să procure publicațiile, în general greu de reperat, apărute peste hotare sau nepuse în comerț (oficiale, științifice, universitare etc.); 3) Organizarea bine studiată a muncii, în bună parte meritul defunctului Heinrich Uhlendal (1884-1954), director vreme de

Deutsche Bücherei din Leipzig. Fațada principală.

treizeci de ani la Deutsche Bücherei și principalul ei organizator; 4) Sprijinul activ al statului, care asigură bibliotecii o bună dotare tehnică și materială (tipografie proprie pentru fișe, laborator de fotografii și microfilme, clădire bine amenajată etc.

În linii mari, o publicație nou intrată pe cale normală (depozitată de editor) sau excepțională (Werbeabteilung), parcurge, după inventariere, câteva etape care ne îngăduie să înțelegem structura generală a centrului bibliografic și ordinea în care își împlinește funcțiunile. Publicația este mai întâi descrisă la redacțiile celor două serii (A și B) ale *Bibliografieii naționale* — care aprovizionează cu fișe și cele trei cataloage ale Bibliotecii de care amintim mai jos și asigură, totodată, formarea treptată a repertoriilor semestriale (*Halbjahrverzeichnis*) și cincinale (*Deutsche Bücherverzeichnis*). Publicația este apoi îndrumată la redacțiile bibliografiilor speciale și la colectivul care întocmește catalogul analitic al Bibliotecii. Abia după aceea se efectuează operațiile de incorporare a lucrării în fondurile Bibliotecii (etichetare, ștampilare) și publicația intră în depozit (afară de broșuri și periodice, care sînt trimise la legat imediat după prelucrare sau completare, ceea ce le întîrzie intrarea în depozit cu încă 4—6 săptămîni). Publicațiile sosește prea tîrziu pentru a fi incluse în buletinele săptămînale sau bilunare, parcurg un drum mai scurt, trecînd, după descrierea lor într-un serviciu special, direct la catalogul analitic și în depozit (fișa intrînd însă și în manuscrisul repertoriului cincinal).

Deutsche Bücherei este, cu cele peste 2.500.000 volume cît are astăzi, una din marile biblioteci ale lumii. Activitatea sa bibliografică este deci completată cu aceea a sălilor de lectură, accesibile tuturor categoriilor de cititori (Sala cea mare cu 192 locuri, Sala mică — 112; Sala de lectură a periodicelor — 112 și Sala hărților — 11 locuri), care dispun pentru orientarea în vastele colecții ale Bibliotecii de trei cataloage principale (alfabetic, pe materii și pe editori — *Verlegerkatalog*, în care fișele sînt clasate în ordinea alfabetică a editurilor) întocmite pe fișe internaționale, divizate și ordonate după principii deosebite, în parte, de cele aplicate la noi (în catalogul alfabetic nu găsim opere despre autor; catalogul pe materii este alcătuit din zece grupe cuprinzînd toate cunoștințele, în cadrul cărora fișele sînt cla-

sate după cuvîntul principal (*Schlagwort*); fișelor cărților și periodicelor sînt clasate împreună în catalogul alfabetic, separat în cel pe materii etc). Colecțiile speciale de tipărituri de artă (*Kunstlerische Drucke*), hărți (*Kartensammlung*) și publicații muzicale (*Musikaliensammlung*) posedă cataloage separate (alfabetic, pe materii, după editori, geografice — pentru hărți etc.).

Pe lângă aceste colecții, Biblioteca păstrează cea mai bogată arhivă genealogică germană, *Die Zentralstelle für deutsche Personen und Familiengeschichte*, constituită în 1904.

Un bogat Muzeu al cărții germane și al scrisului, înființat în 1884, la care trebuie adăugată și biblioteca istorică germană (*Reichsbibliothek*), creație a entuziasmului patrioților de la 1848, dăruită Bibliotecii în 1938, cu prilejul jubileului de 25 de ani, de către Muzeul Național German din Nürnberg, contribuie la cultivarea dragostei de carte a tinerilor elevi și studenți și dă o viziune completă asupra istoriei tiparului german, numeroșilor vizitatori străini ai Bibliotecii. O Secție de informare științifică furnizează cititorilor, instituțiilor și organizațiilor de tot felul, redacțiilor ziarelor etc. date orale sau scrise (cu plată) asupra colecțiilor Bibliotecii, îndumări bibliografice în orice domeniu, stăruiind în deosebi asupra științelor sociale, științelor naturii și tehnicii germane.

Deutsche Bücherei este, prin tradiție și însemnătate, adevăratul centru al bibliografieii naționale germane. Ruperea în două a țării a prilejuit însă, și în acest domeniu, un paralelism de activități, desfășurate cu un egal consum de forțe în cele două republici, poate nu cel mai grav, deoarece, pe alocuri, acest paralelism se transformă în completare sau chiar colaborare, dar nu mai puțin duros, dacă nu prin ceea ce costă ca efort inutil și risipă de energie, în orice caz ca un simbol în plus al sfîșierii Germaniei. Înființată în 1946, Die Deutsche Bibliothek din Frankfurt am Main (R.F.G.) și-a luat ca sarcină colecționarea tuturor publicațiilor în limba germană apărute de la capitulare (mai precis de la 8 mai 1945), descrierea lor într-un repertoriu complet și conservarea lor la dispoziția marelui public. Activitatea din Vest este, de fapt, tot o recunoaștere a funcțiunii centrale desfășurate de Deutsche Bücherei, cel puțin pînă la capitulare: Noua Deutsche Bibliothek pretinde și ea să asigure continuarea activității centrului din Leipzig

în condițiuni mai bune decât centrul în-suși. După unificare, întocmirea bibliografiei naționale la Biblioteca din Frankfurt nu va mai avea, desigur, înfeles. Dar substratul politic al acestei atitudini este și acum anihilat în cursul activității de fiecare zi: Bibliografiile de la Frankfurt nu se pot dispensa de ajutorul celor de la Deutsche Bücherei. Pentru aceștia din urmă, de asemenea, o epuizare a surselor înseamnă și consultarea publicațiilor bibliografice din Frankfurt. În afară de *Deutsche Bücherzeitung* 1941-1950, editată la Leipzig, bibliotecarul german dispune, deci, pentru perioada 1945-1950 și de o *Deutsche Bibliographie*, editată la Frankfurt, 1952-1954 (cu colaborarea Bibliotecii Naționale din Viena și a Bibliotecii Provinciale din Berna), care afișează, în subtitlul asemănător repertoriului corespunzător din Leipzig, un program bibliografic identic: înregistrarea tuturor publicațiilor în limba germană, apărute în Germania, Austria, Elveția și în celelalte țări. Este una din activitățile în care colaboratorii, deși sînt despărțiți, consideră Germania ca o unitate.

Editorii de librării din R.F.G. care au întemeiat Die Deutsche Bibliothek își recunosc dependența de vechea muncă bibliografică din Leipzig și prin reeditarea periodicului librăriei germane, care apărea în acel oraș începînd din 1883 sub titlul *Börsenblatt für den deutschen Buchhandel*. Rostul și utilitatea centrului din Frankfurt, în afara adăosurilor pe care le poate furniza Bibliografiei naționale întocmită în Leipzig, este de a procura informații și liste bibliografice (contra cost), fotocopii și microfime de pe publicațiile dorite, celor interesați: el este, de fapt, un centru de informare bibliografică al Republicii Federale. În același scop s-a întocmit și Catalogul central al bibliotecilor științifice din provinciile Nordrhein — Westphalen (*Zentralkatalog der wissenschaftlichen Bibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen*), începută în 1949 în Köln, care cuprinde evidența tuturor lucrărilor publicate din 1800 și păstrate în 30 biblioteci generale și speciale. Acestui instrument se adaugă și Catalogul colectiv al operelor străine publicate după 1939, conservate în 75 de biblioteci

din R.F.G., care se întocmește tot la Köln.

Bibliografiile noastre au, în activitatea desfășurată la Leipzig, un bogat izvor de experiență care s-ar cuveni cu multă atenție studiat. Ei mai au de reținut, însă, și pasiunea cu care cîteva generații de bibliografi s-au dedicat vreme de un veac și jumătate sarcinei de a înregistra și conserva documentele tipografice ale creației literare, științifice și artistice ale poporului german. În activitatea bibliografilor din Leipzig mai putem afla, însă, și mărturia încrederei nezdruncate pe care și-o păstrează acești slujitori ai științei, în unitatea patriei lor.¹

¹) Vezi despre Bibliografia națională germană:

Die Deutsche Bücherei nach dem ersten Jahrzehnt ihres Bestehens, Leipzig, 1925 (cu bibliografie: p. 197—211); Louise-Noëlle Malcles, *La Bibliographie nationale allemande dans le cadre de la „Deutsche Bücherei“ de Leipzig*, în *Revue des bibliothèques*, Paris, 45 (1934), p. 157—189; aceeași, *Les services bibliographiques dans le monde. Premier et second rapports annuels, 1951—1952; 1952—1953* [Paris, 1955]. (Manuels bibliographiques de l'UNESCO, 4); Joris Vorstius, *Ergebnisse und Fortschritte der Bibliographie in Deutschland seit dem ersten Weltkrieg*, Leipzig, 1948, p. 51—67; *Guide des centres nationaux d'information bibliographique*, [Paris, 1953], p. 49—50. (Manuels bibliographiques de l'UNESCO, 3); Dr. Wolfgang Proksch, *Die Deutsche Bücherei in Leipzig*, Leipzig, 1953. Recenzia repertoriului *Deutsches Bücherverzeichnis 1941—1950* a apărut în „*Studii și cercetări de bibliologie*, Buc., I (1955), p. 351—353, semnată de T. Sotirescu. De același, o scurtă biografie a lui Heinrich Uhlendal, *ibid.*, p. 419—420. Deutsche Bücherei publică scurte instrucțiuni și informații asupra întocmirii și folosirii publicațiilor și instrumentelor sale, pentru uzul citirilor și vizitatorilor, în buletine de 4—6 pagini intitulată: *Neue Mitteilungen aus der Deutschen Bücherei*.

DEZVOLTAREA BIBLIOTECILOR EGIPTENE

Egiptenii din antichitate au fost printre primele popoare care au păstrat în scris marile lor fapte de război, precum și marile lor realizări culturale și științifice din timp de pace. Această tradiție s-a perpetuat și bibliotecile au ocupat totdeauna un loc de seamă în viața egiptenilor. Până la sfârșitul ultimului război mondial, bibliotecile erau considerate — în general — ca depozite de cărți, ca muzee destinate păstrării colecțiilor operelor prețioase sau rare.

Odată însă cu pătrunderea tehnicii moderne, în special după sfârșitul războiului, bibliotecile nu au putut rămâne în afara progresului general. Ar fi prematur să se afirme că situația s-a schimbat complet: deocamdată câteva biblioteci moderne și-au deschis porțile, un mic număr de vechi instituții s-au modernizat și se poate spune că atât bibliotecarii cât și marea public și autoritățile își dau seama din ce în ce mai limpede de rolul bibliotecilor.

Inființarea Asociației bibliotecarilor egipteni

Una din primele manifestări ale acestui mare curent a fost înființarea, în anul 1945, a Asociației bibliotecarilor din Cairo (C.L.A.). În 1951—1952, s-au făcut eforturi de a se extinde activitatea în întreaga țară. O asociație de bibliotecari a fost de asemenea creată la Alexandria, în primele luni ale anului 1952 și în același an Asociația bibliotecarilor din Cairo se transformă în Asociația bibliotecarilor egipteni (E.L.A.).

În 1951 Asociația bibliotecarilor din Cairo, a publicat în limba engleză primul său volum anual *Proceedings* care conține textul conferințelor lunare ținute în anii 1949—1950. În 1953, al doilea volum privind anii 1951—1952 a fost publicat în limba arabă și engleză. Al treilea volum (1952—1953) a fost publicat de E.L.A. — Asociația bibliotecarilor egipteni. Tot Asociația bibliotecarilor din Cairo, a publicat în limbile arabă și engleză un *Directory of libraries in Cairo*.

Biblioteci publice

Biblioteca națională a Egiptului a fost înființată la Cairo în 1870. Rolul ei este al unei biblioteci de stat. Serviciile sale sînt la dispoziția publicului. Are un oarecare număr de biblioteci filiale în diverse cartiere ale capitalei și posedă mai mult de o jumătate de milion de volume, în special colecții și manuscrise rare. Ea adăpostește un muzeu și un serviciu de reproducere de documente și dispune de o tipografie proprie. Biblioteca are sarcina de a revizui și de a publica marile opere ale islamului. În 1955 a fost înființat un serviciu special al depozitului legal, precum și un serviciu pentru schimburi internaționale. Biblioteca națională asigură secretariatului Comitetului național egiptean informațiile bibliografice de care acesta are nevoie.

În fiecare oraș, există cîte o bibliotecă municipală înzestrată cu cîteva zeci de mii de volume și care păstrează adesea manuscrise rare.

Biblioteci școlare

Eforturile depuse de Ministerul educației pentru ca bibliotecile școlare să devină parte integrantă a fiecărei școli, constituie aspectul cel mai grăitor a acțiunilor sale în acest domeniu. Departamentul bibliotecilor școlare din Minister, care conduce și îndrumază aproape 1200 de biblioteci de la școlile secundare și tehnice, a trebuit să facă față multor probleme ale planificării, organizării, formării bibliotecarilor, distribuirii de materiale, etc. El începe, pe de altă parte, să aplice un program care tinde să creeze „biblioteci de clasă”, adică mici colecții de cărți, unde elevii pot să găsească îndrumări și sfaturi.

Fondurile destinate cumpărării de cărți au întrecut suma de 19.000 lire egiptene în anii 1954—1955 și 94.000 în 1955—1956. Ministerul educației, a alocat 5.400 lire egiptene pentru mobilierul a 27 biblioteci școlare. Bibliotecarii au fost aleși dintre membrii calificați ai corpului didactic (avînd cel puțin o diplomă universitară. Două cursuri de scurtă durată au fost organizate la Cairo pentru membrii corpului didactic la început în iunie-iulie 1955, apoi în noiembrie 1955 și ianuarie 1956.

După articolul „Dezvoltarea bibliotecilor egiptene” de Adel A. Sabet publicat în „Buletinul de L'Unesco à l'intention des bibliothèques” vol. X, nr. 8—9, 1956.

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR

Biblioteca Politehnică centrală, împreună cu Casa de propagandă a cunoștințelor tehnice și științifice „F. E. Dzerdjinski”, a organizat un seminar pentru lucrătorii bibliotecilor tehnice din întreprinderile și instituțiile industriale din Moscova, și regiunea Moscovei. Scopul seminarului este de a face cunoscute bibliotecarilor hotărârile Congresului XX al P.C.U.S., în domeniul propagandei tehnice și de a îmbunătăți activitatea cu cartea tehnică. Seminarul se ține o dată pe lună, bibliotecarii care participă la el, fiind scutiți în acea zi de alte sarcini. La seminar participă 600 de bibliotecari.

Un eveniment important în viața bibliotecii științifice „N. G. Cernișevski” din Saratov, a fost inaugurarea primei aripi a noii clădiri a bibliotecii care se construiește după proiectul arhitectului Ghiprovoz.

În această aripă funcționează secția periodică, sala științelor naturii pentru studenți, secția completării, precucrării și semnatizării cărților, directia bibliotecii și unele ateliere. În a doua

jumătate a anului va fi terminată și cealaltă parte a clădirii unde se vor muta fondurile de bază, sălile de lectură, sălile de împrumut și secția de îndrumare bibliografică.

Odată cu începerea folosirii primei aripi a noii clădiri de știință, oamenii muncii din Saratov au primit un dar minunat, o mare instituție culturală care va da posibilitatea folosirii mai largi a fondurilor bogate ale bibliotecii științifice.

Biblioteca Academiei de științe din U.R.S.S. a fost fondată în 1714 la Petersburg în urma unei ordonanțe date de Petru cel Mare. În decursul celor două secole și jumătate de existență, biblioteca a strâns un fond foarte bogat de opere științifice. Ea are 7.500.000 cărți, reviste și alte imprimări. Mai mult de 2 milioane de volume sînt, de altfel, răspindite în bibliotecile academiilor din Leningrad.

Biblioteca posedă colecții excepționale complete a primelor cărți rusești, tipărite între anii 1708-1723 și ediții publicate în Rusia în-

ainte de 1825, 717 incunabile și o colecție prețioasă (mai mult de 11.000 volume) de manuscrise vechi rusești. De asemenea, ea păstrează biblioteca personală a lui Petru cel Mare.

În Ardeal s-au găsit două scrisori, pînă acum necunoscute, ale lui Moricz Zsigmond. Scrisorile au fost pînă în prezent în posesia preotului reformist Marton Ferencz din Endröd. Ambele scrisori sînt scrise în 1901 și adresate unchiului scriitorului, Dr. Pallagi Gyula, directorul gimnaziului din Kisujszallas. E de observat că există în general foarte puține documente referitoare la viața marelui scriitor, din acea epocă.

Președintele R.P.F. Jugoslaviei, Iosip Broz Tito, a donat bibliotecii științifice a Universității de Stat din Moscova, 600 de cărți din biblioteca lui personală. Cu această ocazie el a înmînat rectorului universității, academicianul I.G. Petrovski, o mapă cu titlurile cărților predate. Pentru a aduce la cunoștință pu-

blicului, darul președintelui Tito, s-a amenajat într-una din sălile științifice ale bibliotecii universității o expoziție a cărților dăruite.

●

În iunie 1956 a avut loc la Florența și Roma al XIV-lea Congres al Uniunii internaționale a editorilor. Au participat peste 500 de delegați, reprezentând asociații de editori din 18 țări.

Dr. Luther Evans, director general al UNESCO, care a rostit cuvântul de deschidere, a arătat unele aspecte ale activității organizației în legătură cu intensificarea circulației internaționale a cărților.

Congresul a recomandat ca Uniunea editorilor să e-

laboreze metode pentru a rezolva, pe plan internațional, problemele referitoare asupra dreptului de reproducere a ilustrațiilor, iar editorii să urmărească îndeaproape toate măsurile în ceea ce privește circulația internațională a cărților și să facă schimburi de informații în această privință.

●

În cadrul Tîrgului internațional de la Lipsca, care a avut loc între 2-9 septembrie, un loc de frunte a ocupat și expoziția de cărți. Nu peste mult, după descoperirea tiparului, Lipsca a devenit locul preferat de întâlnire al editorilor și librarilor. Placatele și prospectele tipărite pen-

tru recentul tîrg internațional, au purtat cuvintele „Lipsca, orașul cărților și al tîrgurilor“, atrăgînd atenția celor 250.000 vizitatori asupra expoziției de cărți. Și țara noastră a fost prezentată cu o producție editorială de 400 de titluri de autori romîni și germani, tipărite în diferite limbi străine. De asemenea, și numeroasele albume artistice executate au trezit un viu interes. Importante pentru țara noastră sînt noile legături încheiate cu librăriile diferitelor țări din întreaga lume. Astfel, s-au încheiat comenzi mari pentru R. D. Germană, Japonia și alte țări, prin care producția editorială romînă va circula pînă în Extremul Orient.

Calendarul nostru

decembrie. S-a născut în anul 1870 la Giurgiu I. A. Bassarabescu. Și-a petrecut copilăria într-un mediu de cărturari. Atît mama cît și tatăl lui aveau o înaltă cultură. Liceul l-a făcut la Sf. Sava din București. Sub conducerea profesorilor, elevii editau o revistă „Armonia“, în paginile căreia și-a publicat

17

Bassarabescu primele încercări literare. Mai tîrziu devine colaboratorul „Semănătorului“ lui Vlahuța, care-i publică primele schițe. Cu acest gen se afirmă tînrul scriitor. El a zugrăvit lumea în care a trăit așa cum era în realitate, nu cum voia ea să pară. Opera lui e o pildă prețioasă de ceea ce un artist adevărat poate realiza într-o schiță de numai cîteva pagini.

Moare la 83 de ani, lăsînd o moștenire literară care îl așează printre scriitorii noștri de seamă.

De consultat: Bassarabescu I. A.: *Schițe și nuvele*. București, Editura tineretului, 1955, 183 p. (Prefață de Sergiu Millorian, p. 5—11). (Colecția „Biblioteca școlarului“); Săndulescu Al.: I. Bassarabescu, valoros autor de schițe. [*Schițe și nuvele*. Recenzie]. *Viața Romînească*, 1953, nr. 8, p. 281—284.

20

decembrie 1861. S-a născut Constantin Mille. Aparținând unei familii de boier-nași scăpătați, a cunoscut de copil privațiunea și umilința. Încă din adolescență s-a apropiat de mișcarea muncitorească, pe care a slujit-o și prin condeiul său ager. Excluz din universitate pentru activitate politică, a avut posibilitatea să-și desăvârșească studiile la Bruxelles, de unde s-a întors cu titlul de doctor în drept.

A colaborat la „Contemporanul“, „Drepturile omului“ și „Munca“ și a publicat volumul „Versuri“, Iași 1883.

Deși nu lipsită de confuzii, lirica lui Mille — socolită de el ca o armă în lupta socială — este străbătută de avânt și de încredere într-o lume liberă și fericită.

Autor al romanului autobiografic neterminat *Dinu Milian*, a mai publicat multe scrieri în proză literară și a fost un harnic ziarist și cronicar literar.

Indepărtându-se treptat de idealurile din tinerețe, care-l duseseră în rîndurile mișcării socialiste, își părăsește tovarășii și cade în oportunism. A fost mulți ani director al „Adevărului“ și, după trădarea „generoșilor“, face carieră politică sub liberali.

Lucrările sale se găseseră tipărite în „*Versuri și proză*“ precum și în culegerea *Poezii „Contemporanului“*.

De consultat: Mille C.: *Versuri și proză*. București, E.S.P.L.A., 1953, 255 p. (Prefața de G. C. Nicolescu, p. 3—18) (Colecția „Biblioteca pentru toți“).

24

decembrie 1901. S-a născut la Kimri, regiunea Kalinin, Alexandr Alexandrovici Fadeev, unul din cei mai de frunte scriitori sovietici. Ca fiu al unui modest agent sanitar, el își petrece copilăria și tinerețea în Extremul Orient, unde tatăl său fusese mutat cu serviciul. Studiile și le-a făcut la școala comercială din Vladivostok. În 1918 devine membru al Partidului Bolșevic și în timpul războiului civil se alătură luptei poporului pentru apărarea ținărului Stat Sovietic.

Activitatea sa literară începe în anul 1923, devenind în scurt timp un scriitor consacrat. Fadeev face parte din primele promoții de scriitori crescuți și educați de Puterea Sovietică.

Luptător hotărît pentru apărarea păcii, scriitor, ziarist și om politic, Al. Fadeev a fost membru al Consiliului Mondial al Păcii. Pentru activitatea sa literară excepțională a fost decorat de două ori cu Ordinul „Lenin“ și a fost deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. Fadeev a desfășurat o intensă muncă de partid, fiind membru în C.C. al P.C.U.S. A fost de asemenea secretar al Uniunii Scriitorilor Sovietici.

Opera lui pusă în slujba celor mai înalte idealuri umane, comunismul și pacea popoarelor, va rămîne un nesecat izvor de frumusețe și dragoste de viață. Alexandr Fadeev a dat cititorilor de pretutindeni unul din cele mai bune romane sovietice *Tinăra gardă* inspirat de eroismul tineretului sovietic în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Fadeev este totodată și autorul cunoscutelor romane *Înfrîngerea* și *Ultimul din Udeghe*.

În ultimii ani, A. A. Fadeev a suferit de o boală care se agrava și care l-a împiedecat în mod serios în munca sa creatoare. Într-o stare de grea depresiune sufletească, provocată de boală, și-a pus capăt zilelor la 13 mai 1956.

De consultat: Fadeev A.: *Tinăra gardă*. București, Editura tineretului, 1953, 648 p. (Prefața editurii, p. 5—19); Fadeev A.: *Munca scriitorului*. Din experiența mea literară. (Către scriitorii începători). În vol.: *Despre munca scriitorului*. București, Editura Cartea Rusă, 1955, p. 109—128; Jebeleanu Al.: *Sensul eroic al vieții în „Tinăra Gardă“*. În vol.: *Veacul XX*. București, E. S. P. L. A., 1956, p. 252—254; Maiorescu, Toma George: *În memoria lui Alexandr Fadeev*. Scînteia tineretului, 18.V.56, p. 4; Stancu Zaharia: *Amintirea lui Fadeev*. Gazeta literară, 17.V.56, p. 3

Documente vechi descoperite la Arad

Cu ocazia unor cercetări, personalul Arhivelor Statului din Arad a făcut o descoperire interesantă. Între materialele de arhivă existente, s-a găsit un registru vechi, în care erau înscrise veniturile și cheltuielile primăriei Aradului Nou, din veacul al XVIII-lea.

Registru are copertile îmbrăcate în piele, suprapuse peste scoarțe de lemn. Una din coperte fiind deteriorată la un colț, s-a observat că între patul de lemn și îmbrăcămintea de piele sînt suprapuse manuscrise vechi, pe care legătorul le-a folosit, cu acest prilej. Acest lucru este de altfel explicabil, ținînd seama de faptul că hîrtia fiind rară și scumpă pe vremea aceea, meșterii legători erau nevoiți să recurgă la diferite documente de care nu mai aveau nevoie acei care dădeau cărțile la legat.

Cercetătorii și-au dat imediat seama că hîrțile cu care erau căptușite scoarțele sînt documente vechi. S-a procedat deci la scoaterea cu grijă a acestor hîrtii, în felul următor:

Filele lipite între ele cu un clei ordinar, au fost mai întîi umezite ușor și

după ce au devenit maleabile, au fost ținute deasupra unui reșou încălzit, la o distanță de 10-15 cm. Cu un cuțit foarte fin, s-a procedat la îndepărtarea cleiului înmuiat și astfel cu multă grijă filele suprapuse au fost separate.

Analizînd de aproape aceste hîrtii s-a văzut că sînt scrise cu caractere gotice medievale. Este vorba de resturile unei cronici, scrisă la începutul sec. al XVII-lea, care povestește, în fraze concise, întîmplările petrecute între anii 1572-1608, pe vremea domniei lui Rudolf de Habsburg. Alte file conțin date cu caracter juridico-economic, în legătură cu unele contracte privitoare la cumpărarea și împărțirea unor pămînturi ale unui oarecare Maximilian Bursa, împreună cu testamentul acestuia.

Nu s-a putut încă determina cu precizie localitatea de unde provin o parte din aceste documente.

Cercetările continuă și în curînd desigur vom putea da amănunte mai complete în legătură cu această descoperire interesantă.

RUSU ALEXANDRU

Șeful Arhivelor Statului din Arad

Comasarea bibliotecilor sindicale o măsură binevenită

Aplicînd prevederile Hotărîrii Consiliului Central al Sindicatelor în ceea ce privește comasarea unor biblioteci sindicale, pe ramuri de producție, comitetele de întreprindere ale uzinelor „Metalurgica“, „Elastic“, „Virola“ și „Balanța“ din orașul nostru, au trecut la comasarea bibliotecilor lor.

În urma acestei acțiuni există acum o singură bibliotecă centrală în uzinele noastre, iar în celelalte uzine au fost create biblioteci filiale, de a căror activitate răspundem direct. Deoarece comasarea a scos la iveală o serie de greutăți și lipsuri la fostele biblioteci, a fost necesar să luăm unele măsuri

pentru îmbunătățirea muncii de difuzare și popularizare a cărții în rîndurile muncitorilor din uzinele respective.

Dat fiind că în prezent, biblioteca centrală are un fond de cca. 25.000 volume, ca o primă măsură a fost necesară inventarierea întregului fond. Totodată s-au format colective voluntare la fiecare bibliotecă filială în vederea începerii unei susținute munci cu cartea.

Primele rezultate au și început să se arate. Astfel, la biblioteca filială a uzinei „Elastic“ a crescut numărul cititorilor cu 10%. La uzina „Balanța“ comisia concursului „Iubiți cartea“ a or-

ganizat cu mult succes o seară literară. Colectivul bibliotecii uzinei „Metalurgica” pregătește recenziile unei cărți.

Printr-o susținută muncă de agitație, vizuală, prin stațiile de radiodifuzare și gazetele de perete, se popularizează acțiunile programate.

Biblioteca noastră își ia angajamentul să dezvolte din ce în ce mai mult activitatea bibliotecilor filiale și să or-

ganizeze la biblioteca centrală cât mai multe manifestări cu cartea — recenzii, seri literare, consfătuiri cu cititorii — la care să participe un număr tot mai mare de muncitori.

VELCU CONSTANTIN

din colectivul bibliotecii centrale a clubului uzinelor „Metalurgica” Sibiu

Biblioteca sătească din Moldova Veche

Prin grija secției culturale raionale a luat ființă biblioteca sătească din Moldova Veche, comună cu populație română și sîrbă.

Instalată într-un local spațios și bine amenajat, biblioteca a fost înzestrată cu un fond de aproape 6000 volume, dintre care un mare număr de cărți și broșuri în limba sîrbă. Fondul de cărți cuprinde lucrări politico-sociale, agrotehnice, știință popularizată, literatură clasică și contemporană. Printre cărțile traduse în limba sîrbă se găsește *Mama* de M. Gorki, *Pămînt desfelenit* de M. Șolohov, *Cimentul* de Gladkov, apoi tîlmăcirii din M. Emirescu, I. Creangă, G. Coșbuc, V. Alecsandri, precum și din operele scriitorilor contemporani: *Du ăii* de Z. Stancu, *Desfășurarea* de M. Preda, *Lența* de Francisc Munteanu etc. Scriitorii clasici sîrbi sînt reprezentați prin Branslav Nușici, D. Obradovici și alții.

Mult interes a stîrnit printre cititorii volumul de *Poezii populare sîrbești*, din care biblioteca a achiziționat 10 exemplare, care toate au fost împrumutate de cititori.

Tînăra bibliotecară Balea Gordana, duce o muncă susținută de popularizare a cărților. De la începutul anului ea a înscris 268 cititori și a difuzat 1.800 cărți. Vitrina mare din stradă, în care sînt expuse cărțile cele mai noi, expo-

ziția permanentă de cărți, ordinea desăvîrșită a cărților în rafturi, atrage din ce în ce mai mulți cititori la bibliotecă.

În ultimul timp, activitatea bibliotecii s-a dezvoltat și mai mult, datorită acțiunilor de masă organizate de bibliotecară. Astfel, a avut loc o seară literară închinată prieteniei dintre poporul român și poporul iugoslav, la care au participat peste 150 de țărani muncitori. Cu această ocazie s-a ținut recenziile cărții *Marea de aur* de Svetomic Raicov, în limba sîrbă și s-au citit versuri din volumul de *Poezii populare sîrbești*. Programul acestei seri literare s-a încheiat cu melodii populare românești și sîrbești executate de ansamblul local de tamburași.

Activitatea bibliotecii este sprijinită de cadrele didactice din comună, printre care se evidențiază învățătorii Marcov Jivana și Stancovici Jivca.

Biblioteca sătească din Moldova Veche acordă o atenție deosebită îndrumării activității bibliotecilor căminelor culturale din satele apropiate. În timpul campaniei de recoltare și treieris a fost organizată zilnic informarea politică la arie și difuzate 49 cărți.

EUGEN MARCULESCU
correspondent

BIBLIOGRAFIE

PARTIDE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

Documente din istoria Partidului Comunist din România. 1917-1922. Vol. 1 Ediția a 2-a. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1956, 428 p., lei 6,60, (Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.).

Volumul I al *Documentelor din istoria Partidului Comunist din România* (1917-1922) apare într-o a doua ediție.

În această ediție au fost incluse noi documente, care oglindesc avântul revoluționar din această perioadă, condițiile în care s-au făurit grupele comuniste, lupta grupelor comuniste pentru crearea unui partid de tip nou, pentru apărarea revoluționară a Rusiei sovietice, împotriva înăbușirii revoluției din Ungaria etc.

În volum se publică pentru prima oară un număr de documente care urmează să fie supuse dezbaterilor congresului partidului din mai (1921), de exemplu: Statutul partidului (proiect); programul agrar (proiect) și altele.

Pentru a ușura folosirea și controlarea surselor la sfârșitul fiecărui document, se arată izvorul, organul care l-a elaborat, data editării, dacă a mai fost publicat și locul unde se află azi. De asemenea volumul este însoțit de note explicative și de un indice de nume de persoane și locuri.

Noile documente publicate îmbogățesc literatura noastră documentară privind perioada avântului revoluționar din România în anii 1917-1922 și condițiile istorice concrete în care s-a făurit Partidul Comunist din România.

Institutul de istorie a partidului
de pe lângă C.C. al P.M.R.
(Introducere la volum)

SITUAȚIA POLITICĂ, ECONOMICĂ ȘI POLITICA EXTERNĂ A ȚĂRILOR CAPITALISTE

OLDEN HERMAN: *Dominația Statelor Unite în America Latină. De Herman Olden în colaborare cu Asociația pentru cercetarea problemelor muncii.* București, Editura de stat pentru literatură politică, 1956, 108 p. cu gravuri.

Cel dintii merit al cărții lui H. Olden este de a ilustra, în limbajul sec și concis, dar convingător, al cifrelor, existența rațiunii și amarele consecințe ale căilor deosebite de dezvoltare ale celor două Americi. Secol după secol, decadă după decadă, America latină a rămas în urmă, mereu mai în urmă față de Statele Unite. Înăpoierea economică, cu tot cortegiul de nefericiri și de pătimiri pe care-l implică această situație, determină soarta țărilor latine. Cu o populație aproximativ egală cu cea a Statelor Unite, produsul social al celor dintii este de vreo 13 ori mai mic decât al celor din urmă. Bugetele tuturilor țărilor Americii latine la un loc reprezintă o sumă cam de 30 de ori mai mică decât bugetul Statelor Unite. Și asemenea cifre comparative ar putea fi înmulțite la nesfârșit. Fiecare în parte și toate la un loc, ele înseamnă un singur lucru: de zeci de ori mai puține posibilități de hrană, de îmbrăcăminte, de cultură. În America latină se găsesc, arată H. Olden, majoritatea minereurilor și mineralelor necesare unei industrii foarte dezvoltate, se găsesc importante resurse agricole. Și totuși foamete endemică stăpânește aceste țări. H. Olden oferă în cartea sa o analiză succintă, dar temeinică a principalelor cauze a înăpoeirii economice a țărilor Americii latine. Sintetizate în puține cuvinte, aceste pricini constă în dependența economică, politică, militară a țărilor Americii latine față de monopolurile nord-americane.

Controlul capitalului nord american imprimă economiei țărilor latino-americane caracterul mono-cultural care o face atât de vulnerabilă la toate fluctuațiile conjuncturale; același control împiedică dezvoltarea industrială a țărilor Americii latine și impune o orientare unilaterală comerțului lor exterior. Influența capitalului nord-american determină perpetuarea unor puternice rămășițe feudale în economia țărilor Americii latine și pricinuiește acea instabilitate care caracterizează viața politică a acestor țări. Cartea lui H. Olden dezvăluie mecanismul controlului exercitat de capitalul nord-american. Dar autorul american nu se oprește aici. El cercetează și forțele care prin lupta lor vor da o nouă viață unui întreg continent încătușat. Popoarele țărilor Americii latine au dus în secolele trecute o luptă grea împotriva colonialiștilor spanioli, cruzi și lipsiți de scrupule. Ele nu pregetă nici azi să ridice steagul luptei pentru independența națională împotriva monopolistilor nord-americani care îmbracă o asuprire colonială cu consecințe la fel de grele în frazele amăgitoare ale rezoluțiilor „anticomuniste” și ale „solidarității pur-americane”. America latină este o „rezervă” importantă a imperialismului nord-american; dar cartea lui H. Olden demonstrează că este vorba de o „rezervă” îndoielnică, purtând pecetea de neșters a destrămării, a provizoratului.

ISTORIE

LUDO I.: *Soluția a patra*. București, Editura tineretului, 1956, 484 p. lei 8.

Cartea lui I. Ludo *Soluția a patra* e o contribuție prețioasă la lămurirea evenimentelor din anii 1920-1939, perioadă care a fost o adevărată campanie de pregătire a atentatului asupra lumii libere și a libertăților lumii.

Evenimentele se succed cu repeziune. După așa zisa înțelegere de la Locarno, care prevedea pace veșnică în Europa, urmează războiul din Abisinia, cucerirea Austriei, a Cehoslovaciei, a unei părți din Polonia. Concomitent, fasciștii, alimentați serios cu bani de banchierii germani și americani, se înstăpânneau în întreaga Europă, înăbușind libertățile popoarelor, măcelărind oamenii cinstiți și căutând să așteze cele mai bestiale instincte din om.

Politica conducătorilor Angliei și Franței, dictată de aceeași mari bancheri interesați în războiul antisovietic, este una lașă, de concesi, sub semnul „Soluției a patra”. *Soluția a patra* devine astfel un

leit-motiv în carte, și prin ea autorul subliniază o întreagă practică a oamenilor politici ai vremii: înșelarea maselor prin vorbăria despre pace, în vreme când armatele lui Hitler erau minate pas cu pas spre răsărit.

Este cu deosebire subliniată în carte lupta oamenilor cinstiți, a comuniștilor din lumea întreagă împotriva pregătirilor de război. Stegar al luptei pentru pace, era și atunci, ca și acum, statul oamenilor liberi, Uniunea Sovietică.

LITERATURA

LEVI, CARLO: *Cristos s-a oprit la Eboli*. București, E.S.P.L.A., 1956, 257 p., lei 420.

Titlul volumului *Cristos s-a oprit la Eboli* este o veche zicală a țăranilor din sudul Italiei care exprimă un trist adevăr: Viața muncitorilor de pe ogoare din aceste ținuturi este mai grea decât în timpul sclaviei, înainte de apariția creștinismului. Acest titlu, cu semnificația sa dureroasă, este cum nu se poate mai potrivit pentru un volum de însemnări cum sînt cele ale pictorului italian Carlo Levi. Exilat de către autoritățile fasciste ale lui Mussolini într-un sat pierdut în sudul îndepărtat, Carlo Levi face o adevărată monografie socială a regiunii respective. El observă în amănunt viața grea a țăranilor obiceiurile, credințele, eresurile, bogăția lor sufletească, primitivă, aspră dar caldă pentru prieteni, ura lor împotriva exploatorilor, a birocraților și fasciștilor. Fără a avea o acțiune anume, fără a urmări o intrigă pasionată, lucrarea stîrnește cel mai viu interes din partea cititorului, îl soliciță, îl face să se cutremure de indignare în fața tablourilor mizeriei umane pe care le descrie. Deși nu cuprinde decât însemnările din timpul anului 1935-1936, cînd fascismul căuta o diversiune în războiul de înrobire a Abisiniei, în cartea lui Carlo Levi se oglindește situația întregii Italie dominată de fasciști, Italie în care „Sudul” era cu deosebire vitregit. Pămîntul puțin și sărac, seceta, lipsa uneltelor nu aduc țăranului decât o recoltă împuținată, săracă. Birurile grele, arenzile, cămătarii, biserică, boala, neștiința, fac viața acestui sărman muncitor de nesuportat. Este deosebit de grăitor tabloul înfățișat de scriitor, al copiilor care cerșesc „chinină”. Pentru că într-o regiune bîntuie cu furie de malarie, autoritățile fasciste nu iau nici o măsură de asanare a bălților, de combatere a flagelului. Școala e numai

un pretext pentru propagandă fascistă, medicii au renunțat la orice luptă. Autoritățile fasciste de la Roma își aduc aminte de îndepărtatul Baghiano doar când dorește să se scape de acele elemente democratice care ar putea să înfățișeze lumii adevărul. Incolo, în sat, stăpânește în voie primarul și jandar-mul; așa zișii „intelectuali“ sînt împăr-țiți în tabere vrăjmașe pentru obținerea unor avantaje mărunte și meschine, iar țărani trebuie să muncească pentru toți. Cu o deosebită violență subliniază scrii-torul antagonismul dintre muncitorii de pe ogoare și statul fascist.

TERU TAKAKURA *Apele Hakonei*, Ro-man istoric. București, E.S.P.L.A., 1956, 323 p., lei 5,25.

Autorul care activează intens, atît în domeniul literaturii cît și în cel al poli-ticii progresiste este un distins militant al partidului comunist japonez.

Ne aflăm cu trei sute de ani în urmă, în secolul al XVII-lea, în plină expan-siune a puterii feudale. Japonia e înghe-nunchiată de mina banditească a samu-railor, cum era numită cea mai închisă castă nobilitară militaristă. Stăpînul ab-solut al țării era siogon-ul (conducătorul) familiei Tokugarilor. El tăia și spinzura. Deasupra lui nu era, de fapt nimeni — împăratul avînd privilegii și nefiînd capabil de nici o inițiativă. De altfel se și complăcea în această situa-ție.

Tokugara întreține un regim sălbatec: clasa suprapusă a seniorilor avea drept de viață și de moarte asupra maselor exploatate. Țărănimea suferea cumpit. Nimeni nu putea respira liber. Nu se îngăduia nici un contact cu lumea din afară, considerată de seniori „sălbatecă“. Și în aceste condiții, un fu al po-porului japonez asuprit și umilit, un teh-nician de geniu, Jolmon Tomoni, proiectează un plan mareț: construirea unui canal subteran de irigație. Această ope-ră la care s-a angajat cu entuziasm fierbinte țărănimea, a fost realizată în ciuda uriașelor piedici ale naturii — cit se poate de ingrată — și a mașinațiu-nilor nobililor feudali. Aștia din urmă, speriați de orice inițiativă, îngozii de biuința noului, căutau să i se opună în fel și chip utilizînd toate mijloacele aflate în slujba stăpînirii reacționare.

Jolmon Tomoni rezistă obstacolelor pe care reușește să le înălture. El e con-vins că în derli-tă unite cu forțe să-nătătoare ale poporului va asigura cu ajutorul canalului o existență mai bună celor obidiți. Tot ce avea poporul japo-

nez mai curat, mai cinstit, mai capa-bil de jertfe ia parte la traduce ea în viață a mărefului proiect, astiel că se găsească față în față de o parte, forțele vii și sănătoase ale poporului — de altă parte banda militară feudală asupitoare. Canalul ia ființă prevestind viitoarele izbînzii ale dreptății și ale prog.esului.

CĂRȚI PENTRU TINERET

GUREVICI, GHEORGHII: *Promoroacă pe palmieri*. Povestire științifico-fantasti-că. București, Editura tîne.etului. 1956, 29 p., lei 3,25.

Povestirea științifico-fantastică *Promo-roacă pe palmieri* este nu numai instruc-tivă și deosebit de interesantă, dar și o caldă pledoarie pentru pace, împotri-va războiului și a profitorilor de pe ur-ma lui. Acțiunea e simplă, dar tocmai aceasta o face accesibilă și atrăgătoare pentru cele mai largi mase de cititori, cărora reușește să le trezească entuzias-mul și încrederea în forțele creatoare ale omului. Inginerul Alan Johnson, proaspăt întors din armata ce a luptat în Europa împotriva fascismului, e de-mobilizat și aruncat șomajului și mize-riei. După multe luni de chiruri și umi-lințe este, înslăbit, angajat la construc-țiile pe care le ridică un mare afacerist american într-o îndepărtată insulă din regiunea tropicală. Allan nu știe pentru ce s'întalnesc clădirile și instalațiile la care lucrează împreună cu mulți alți ingineri și muncitori. La drept adevăr că aceste instalații sînt o imensă fabrică de ghia-ță pentru depozitele de alimente ale pa-tronului său, mare ne-ustor de conser-ve de tot felul. Un articol sovietic des-pre nebănuitele proprietăți ale gheții, care ar putea fi pusă în slujba omului ca material ieftin de construcție îl fac să se dedice studierii acestui nou „ci-ment“. El visează b-raje, poruri din ghiață, recuperarea de imense teritorii fertile pentru ca să nu mai existe în lume șomaj și mizerie. Patronul lui îl încurajează și finanțează în această în-treprindere. Dar după ce secretul înghe-țării rapide a fost descoperit, acest ne-gustor de moarte îl întrebuițează pen-tru a fabrica un nou tip de arme, cu care să ducă război împotriva lumii li-bere. Prevenit la vreme, Allan Johnson își dă seama că munca lui e furată, că visurile lui sînt batjocorite, că acolo unde el vedea grădini noi înverzind și oameni fericiți, acești corbi ai războiu-lui vād doar rîuri de sînge și cîmpuri de cadavre. El se alătură partizanilor ce luptă pentru pace și dreptate în lume.

**Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.**